

Precationes e sacris scripturis collectae, quarum pleraequae sunt Sancti
Ephraim, pro iis qui uolunt suam ipsorum procliuem ad passiones
uoluptatesque uoluntatem cohibere

Εὐχαὶ συλλεχθεῖσαι ἀπὸ τῶν θείων Γραφῶν, τὰ πλεῖστα δὲ ἀπὸ τοῦ
ἀγίου Ἐφραὶμ, τοῖς βουλομένοις πολεμῆσαι τὴν ἑαυτῶν πρὸς τὰ πάθη
καὶ τὰς ἡδονὰς ἐγκειμένην προαίρεσιν

Πένθος τῇ Δευτέρᾳ ἑσπέρας

Δέξαι δέησιν ῥυπαροῦ καὶ ἀκαθάρτου στόματος, Δέσποτα τῶν ἀπάντων, φιλάνθρωπε Ἰησοῦ Χριστέ, καὶ μὴ βδελύξῃ με, ὡς ἀνάξιον ὄντα καὶ ἀσύνετον, μηδὲ τὴν ψυχὴν μου τῷ ἄδη προσεγγίζουσας, ἀναξίαν κρίνης τῆς σῆς παρακλήσεως. 1.281 Ζήτησόν με, ὡς τὸ ἀπολωλὸς πρόβατον, ὅτι πάσης προθυμίας καὶ ἐννοίας ἔρημος γέγονα εἰς τὸ διορθώσασθαι ἑμαυτόν. Ἐκτυφλωθεὶς γὰρ ταῖς ἡδοναῖς, ἔσκοτισμένην ἔχω μου τὴν ψυχὴν, καὶ ἀπὸ τῆς μέθης τῶν παθῶν πεπωρωμένην ἔχω μου τὴν καρδίαν. Ἐξομολογοῦμαι σοι, Κύριε, Σωτὴρ τοῦ κόσμου, πᾶσαν πικρότητα ἐμὴν, πονηρίαν, ἀλογίαν. Ἐρῶ πάλιν πᾶσαν σου τερπνότητα, γλυκύτητα, ἃς μετ' ἐμοῦ ἐποίησας ἕνεκεν τῆς χρηστότητός σου, φιλάνθρωπε. Ἀπὸ πρώτης ἡλικίας ἐγενόμην παροξυντής, ἀπρόθυμος εἰς τὸ ἀγαθόν, πάσης κακίας ἐφευρετής, πάσης ἀμαρτίας ῥαδιουργός. Αὐτὸς δέ, ὦ Δέσποτα, ὑπερεῖδες πᾶσαν ἐμὴν πονηρίαν διὰ τοὺς πολλοὺς σου οἰκτιρισμούς, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ. Ἡ κεφαλή μου ἀνυψοῦται τῇ χάριτί σου, Δέσποτα· ταπεινοῦται δὲ πάλιν δι' ἐμὰς ἀμαρτίας. Ἐλκει με πάλιν ἡ χάρις σου εἰς τὴν ζωὴν, κἀγὼ μᾶλλον εἰς θάνατον εὐπροθύμως βαδιοῦμαι, ὅτι ἡ κακίστη τῆς χαυνότητός μου συνήθεια ἔλκει με καὶ μὴ θέλοντα πρὸς ἑαυτήν. Δεινὴ ἐστὶν ἡ τῶν παθῶν συνήθεια· δεσμεύει μου τὴν διάνοιαν ἐν δεσμοῖς ἀλύτοις· καὶ ποθεινὰ εὐρίσκονται ἀεὶ ἐμοὶ τὰ δεσμὰ. Συνηθεία τῶν παγίδων δεσμοῦμαι ὁ ἄθλιος, καὶ χαίρω δεσμούμενος. Βεβύθισμαι ἐν τῷ πικροτάτῳ ἄδη, καὶ ἡδομαι. Καθ' ἐκάστην ἀνανεοῖ 1.282 τὰ δεσμὰ μου ὁ Ἐχθρὸς, καὶ ἀγάλλομαι. Ὡ τῆς πολυτεχνίας τοῦ Ἐχθροῦ! <Οὐ>δεσμεῖ με δεσμοῖς, οἷσπερ ἐγὼ οὐ βούλομαι, ἀλλὰ ἀεὶ προσφέρει μοι τοιαῦτα δεσμὰ καὶ παγίδας, ἄσπερ ἐγὼ μετὰ πολλῆς ἡδύτητος δέχομαι· γινώσκει γὰρ μου τὴν πρόθεσιν ἰσχυροτέραν εἶναι, καὶ ἐν ῥιπῇ φέρει δεσμόν, ὃν βούλομαι. Τοῦτο πένθος, τοῦτο κλαυθμός, ὄνειδος καὶ αἰσχύνῃ· ὅτι πεπέδημαι ἐγὼ ἐν τοῖς ἐμοῖς θελήμασι. Δυνάμενος γὰρ συντρίψαι τὰ δεσμὰ ἐν μιᾷ ῥοπῇ, καὶ γενέσθαι ἐλεύθερος ἀπὸ πασῶν τῶν παγίδων, οὐ βούλομαι τοῦτο ποιῆσαι, χαυνότητι κρατούμενος, καὶ ἤθεσι τῶν παθῶν δουλούμενος τῇ προθέσει. Τοῦτό ἐστι πάλιν δεινότερον, καὶ πένθος αἰσχύνης γέμον, ὅτι ἐγὼ συνέρχομαι τοῖς θελήμασι τοῦ Ἐχθροῦ μου. Δεσμεύει με, καὶ θανατοῦμαι ἐν πάθεισιν, οἷς αὐτὸς ἀγάλλεται. Δυνάμενος δὲ συντρίψαι τὰ δεσμὰ, οὐ βούλομαι. Δυνάμενος ἐκφυγεῖν τῶν παγίδων, οὐχ αἰροῦμαι. Ἔστιν ἄρα πικρότερον τοῦ πένθους τούτου καὶ τοῦ κλαυθμοῦ; Ἔστιν ἄρα ἕτερα αἰσχύνῃ ταύτης χαλεπωτέρα; Οὐκ ἔστιν, οἶμαι, πικρότερον τῆς αἰσχύνης ταύτης, τοῦ ποιεῖν τινα τὰ θελήματα τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἔχων ὁ τάλας, καὶ 1.283 γινώσκων τὰ δεσμὰ μου, κρύπτω αὐτὰ ἀπὸ <τῶν θεατῶν καθ' ὥραν ἐν σχήματι> εὐλαβείας. Ἡ ἐμὴ δὲ συνείδησις <ἐλέγχει με ταῦτα πράττοντα. Καθ' ἐκάστην> ἐλέγχει με· τί οὐ νήφεις, ἄθλιε; Ἡ οὐκ οἶδας ὅτι ἐπὶ θύραις ἐστὶν ἡ φοβερὰ ἡμέρα τῆς κρίσεως; Ἀνάστηθι ὡς δυνατός· διάρρηξον τὰ δεσμὰ σου. Ἐν σοὶ ἐστὶν ἡ δύναμις τῆς λύσεως καὶ τῆς δέσεως. Ταῦτα ἀεὶ ἐλέγχει με ἡ ἀγία συνείδησις, καὶ οὐ θέλω ἐκ τῶν δεσμῶν τῶν παγίδων ἀπαλλαγῆναι. Ὀδύρομαι καὶ στεναίω περὶ τούτων καθ' ἡμέραν, καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς πάθεισιν εὐρίσκομαι δεδεμένος, τάλας καὶ ἄθλιος ἐγὼ, ἀπρόκοπος εἰς τὸ

ἀγαθὸν τῆς ἐμῆς ζωῆς, μὴ φοβούμενος ἐν παγίσι τοῦ θανάτου. Τὸ σῶμα περικείται σχῆμά τι εὐλαβείας ἐνώπιον τῶν θεατῶν, ἡ δὲ ψυχὴ πεπέδηται ἐν λογισμοῖς ἀπρεπέσιν. Ἐξώθεν εὐλαβοῦμαι μετὰ σπουδῆς, καὶ ἔνδοθεν εἰμὶ βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ. Γλυκαίνω μου τὴν λαλίαν τοῖς ἀνθρώποις, πικρὸς ὢν αὐτὸς καὶ πονηρὸς τῇ προαιρέσει. Καὶ τί ἄρα ποιήσω ἐν ἡμέρᾳ διαγνώσεως, ὅταν ὁ Θεὸς δηλοῖ πάντα ἐπὶ βήματος; Φόβος μέγας ταλανίζει τὴν καρδίαν μου συνεχῶς, ἐπειδὴ συνέχομαι σειραῖς τῶν ἀπειρῶν μου ἀνομιῶν. Ἐγὼ αὐτὸς ἐπίσταμαι ὅτι ἐκεῖ κολάζομαι, ἐὰν μὴ 1.284 ὧδε δυσωπήσω ἐν δάκρυσιν τὸν Δικαστὴν. Χάριν τούτου οὐ συνέχεις τοὺς οἰκτιρμούς σου, Δέσποτα, ἐν ὄργῃ, ὅτι αὐτὸς ἐκδέχη τὴν ἐμὴν ἐπιστροφὴν. Οὐ γὰρ θέλεις τινὰ ἰδεῖν ἐν τῷ πυρὶ καιόμενον, ὅτι πάντας ἀνθρώπους θέλεις σωθῆναι εἰς τὴν ζωὴν. Θαρρῶν οὖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου, Κύριε Ἰησοῦ Χριστέ, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, προσπίπτω σοι δεόμενος· ἐπίβλεψον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἐλέησόν με· ἐξάγαγε ἐκ φυλακῆς ἀνομιῶν τὴν ψυχὴν μου, καὶ ἐκλάμψη μοι ἀκτὶς φωτὸς ἐν τῇ ἐμῇ διανοίᾳ, πρὶν ἀπέλθω εἰς τὴν <κρίσιν τὴν> μέλλουσάν μοι <καὶ> φοβερὰν, ὅπου παντελῶς οὐκ ἔστι περὶ κακῶν μετανοεῖν. Φόβος μέγας με λαμβάνει τὸν ἄθλιον καὶ ἀσελγῆ, πῶς ὑπάγω ἀνέτοιμος ὄλος καὶ γυμνὸς τῶν ἀρετῶν. Φόβος καὶ δειλία συνέχει με, ὅτι ὄρῳ ἐμαυτὸν ἀπρόθυμον εἰς τὸ ἀγαθόν· ἐναντίοις δὲ χειμάζομαι λογισμοῖς, ὅτι πείθομαι τοῖς δαίμοσι ταῖς ἡδοναῖς <με> πρὸς ἀπώλειαν δελεάζουσιν. Ἐν πολλοῖς εἰμὶ δοκῶν χρησιμεύειν, εἰ μὴ τὴν ἐμαυτοῦ ἐλέγξω συνείδησιν. Ἔοικα ἐμπόρῳ ῥαθύμῳ καὶ ὀκνηρῷ ζημιουμένῳ καθ' ἡμέραν κεφάλαιον μετὰ κέρδους. Οὕτως ἐγὼ ὁ ταλαίπωρος ζημιοῦμαι τὰ οὐράνια ἀγαθὰ ἐν τοῖς πολλοῖς περισπασμοῖς τοῖς ἔλκουσί με εἰς τὰ κακά. Αἴσθομαι γὰρ εἰς ἐμαυτόν, πῶς κλέπτομαι καθ' ὥραν, καὶ μὴ θέλων εὐρί 1.285 σκομαι εἰς ἄπερ μισῶ. Ἐξίσταμαι ἐν τῇ ἐμῇ προαιρέσει τῇ κακίστῃ ἐν θλίψεσιν, ἐν αἷς ἀεὶ ἀμαρτάνει διαφόρως. Ἐξίσταμαι ἐν τῇ ἐμῇ μετανοίᾳ, πῶς οὐκ ἔχει τὸ στερεὸν θεμέλιον οἰκοδομῆς τὴν ἐγκράτειαν· οὐ γὰρ ἔᾶ αὐτὴν ὁ ἐχθρὸς τῆς ψυχῆς μου. Καθ' ἐκάστην τίθημι θεμέλιον τῆς οἰκοδομῆς, καὶ πάλιν ταῖς ἐμαῖς χερσὶ καταλύω μου τὸν κάματον. Οὐκ ἔβαλεν ἀρχὴν καλὴν ἢ καλὴ μου μετάνοια. Τέλος πάλιν οὐπω ἔχει ἢ κακίστη μου ἀμέλεια. Δεδούλωμαι χαυνότητι θελήματι τοῦ ἐχθροῦ μου, εὐπροθύμως ἐπιτελῶν πάντα τὰ αὐτοῦ ἐράσματα. Τίς δώσει τῇ κεφαλῇ μου ὕδωρ πολὺ ἀμύθητον, καὶ τοῖς ὀφθαλμοῖς μου πηγὰς δακρῦων, ἵνα βρῦωσιν ἀεὶ δάκρυα, καὶ κλαύσω διαπαντὸς πρὸς τὸν οἰκτίρμονα Θεόν, ἵνα πέμψας τὴν χάριν αὐτοῦ ἀμαρτωλῶ <ἀνασπάση> ἐκ θαλάττης μαινομένης ἐν κύμασιν ἀμαρτιῶν, χειμαζούσης τὴν ψυχὴν μου ἐν ζάλαις καθ' ὥραν; Τὰ γὰρ ἐμὰ θελήματα ἐνίκησαν τὰ τραύματα, μὴ δεχόμενα παντελῶς ἐπιδέσμους ἰάσεως. Ἡ ἄσωτος ἐκείνη γυνὴ ἐξαίφνης σώφρων ὤφθη, πτοηθεῖσα καὶ σπουδάσασα, ἐπειδὴ ἐμίσησε τὰ ἔργα τῆς αἰσχρᾶς ἀμαρτίας, μεμνημένη τὴν μέλλουσαν αἰσχύνῃ τὴν αἰώνιον καὶ τῆς κολᾶ 1.286 σεως τὴν ἀφόρητον ὀδύνην. Ἐγὼ δὲ ἔνεκεν τῶν παθῶν τῆς ἀμαρτίας, καθ' ἐκάστην εὐχόμενος οὐκ ἀφίσταμαι τούτων, ἀλλ' ἐπιμένω ἀεὶ ὁ παράφρων τῇ κακῇ μου συνηθείᾳ. Ἐπ' ἐλπίδι μετανοίας ἐστὶ μου ἡ προσδοκία, κλεπτόμενος ἐν τῇ αὐτῆς ὑποσχέσει ματαία. Ἀεὶ λέγων μετανοεῖν, οὐδέποτε μετανοῶ. Τοῖς ῥήμασι μόνον μετανοῶ μετὰ σπουδῆς, τοῖς ἔργοις μῆκος πολὺ ἀπέχω τῆς μετανοίας. <Εἰ δὲ εἰμὶ ἐν ἀνέσει,> λανθάνω μου <καὶ> τὴν φύσιν, ὅτι ποιῶ ἐν γνώσει τὸ κακὸν καὶ πρὸς ἐρεθισμὸν ἀμαρτάνω. Ὁ Ἡσαῦ τόπον μετανοίας οὐχ εὔρεν, ἐπειδὴ πρὸς ἐρίθειαν τὴν ἀμαρτίαν ἐπεσπάσατο, καὶ μὴ συναρπασθεὶς ἡμαρτεν· οὐ γὰρ κατὰ πλάνην, ἀλλὰ κατὰ γνώσιν. Καὶ νουθετούμενος, καὶ γονεῖς παρεπύκρηνε <καὶ> τὸν Θεὸν οὐκ ἠσχύνθη. Καὶ Ἰούδας ὁ προδότης τόπον μετανοίας οὐχ εὔρεν, ὅτι μετὰ τοῦ Κυρίου ὢν ἡμαρτε, καὶ εἶδεν ὁ ἔπραττεν, ἐπειδὴ ἔσχε πείραν τῆς χάριτος. Οὐκοῦν ἐπὶ ταῖς ἐν γνώσει ἀμαρτίαις μου, τί ἂν ἐγὼ προσδοκήσω ὁ ἄθλιος; Εἰ δὲ καὶ ἔστιν ὁ λογισάμενος μόνον τὸ κακὸν ἴσος τοῦ πράξαντος, τί ἂν ἐγὼ ἀπολογήσωμαι διὰ τὰ ἄπειρα πλήθη

τῶν ἐμῶν ἀνομιῶν; Ὁ Χὰμ ἐννοήσας γέλωτα 1.287 πατρός, ἀπεβλήθη. Οἱ τῷ Κορὲ συναινέσαντες κατεπόθησαν, μηδὲν εἰπόντες τὸ σύνολον ἢ πράξαντες. Καὶ οἱ ἐπὶ τοῦ Ἥλιου ὁμοίως ἔπαθον. Καὶ Σαοὺλ λογιμοῖς εἰδωλολατρίας συνθέμενος ἀπεβλήθη. Καὶ Ἀχιτόφελ μόνον συμβουλευσας ἐν τῇ ἀμαρτία ἀπέθανε. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρῶν πλημμελήσαντες τεθνήκασιν. Καὶ οἱ περὶ τὴν Σάπφειραν καταφρονήσει συνδιατρίβοντες, καιροῦ μετανοίας οὐκ ἔτυχον. Κατανοῶ μου τὴν πρᾶξιν, καὶ προσέχω μου τὴν συγκατάθεσιν, καὶ ἀπεκδέχομαι τῆς δικαιοσύνης τὴν ῥοπήν, καὶ ἐρῶ δικαίαν εἶναι σαφῶς. Τί τὸ σχῆμα πλανᾷ με ξένον ὄντα τῶν ἀρετῶν, καὶ τὰ ἐναντία ποιοῦντα ἐνώπιον τοῦ τὰ πάντα ἐφορῶντος Θεοῦ; Καλῶς οἱ Φαρισαῖοι ἔπασχον ἐλεγχόμενοι, τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ λέγοντος ἐπίπλαστον εἶναι αὐτῶν τὸ σχῆμα. Κάμοι δὲ συμβαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἢ τοσαύτη δυσκολία, ὅτι ὑπὸ τῆς συνειδήσεώς μου ἐλεγχόμενος ἀηδίζομαι, καὶ τραχὺς εἶναι ὁ ἔλεγχός μοι δοκεῖ. Πικρὸν ἐστὶν ἡ ἀλήθεια τοῖς λανθάνειν 1.288 σπουδάζουσιν. Ἀποκαλύψομαι τὸ σχῆμα, καὶ φανήσονται μοι οἱ σκώληκες· καὶ διελῶ τὸ προσωπεῖον τοῦ κονιάματος, καὶ ὄψονται οἱ παρόντες τοῦ τάφου τὴν ἐπίθεσιν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς ἡμετέρας πράξεως σκέψονται, καὶ θεάσονται τὴν φαρισαϊκὴν ὁμοιότητα. Ὅτι δὲ κἀνταῦθα σαφῆ μὴ γίνεται, τὸ πῦρ δοκιμάσει ἐν τῇ κρίσει, καθὼς φησὶν ὁ Ἀπόστολος. Ὅρεξόν μοι χεῖρα βοηθείας ἐν ἐδάφει κυλινδουμένῳ, Κύριε· θέλων γὰρ ἀναστῆναι οὐ δύναμαι, διότι τὸ φορτίον τῆς ἀμαρτίας κατεβάρησέ με, καὶ ἡ πονηρὰ συνήθεια κατέχει με. Βλέπω, καὶ ὡς ἐν γνόφῳ περιπατῶ καὶ ἐν σκότει πολλῶ. Τείνω μου τὴν χεῖρα, καὶ ὡσπερ παράλυτός εἰμι. Εὐθυμός εἰμι, καὶ ἀηδίζομαι. Εὐχομαι καταλλαγῆναι, καὶ νηστεύων συνέχομαι. <Προαίρεσιν καλὴν ἔχω, ἀλλ' ὑπό τινας βίας ἐμποδίζομαι>. Πρὸς δοξολογίαν φιλόπονός εἰμι, ἀλλ' οὐκ εἰπραττόμενος τὴν τοῦ Θεοῦ εὐαρέστησιν. Πῶς τολμήσω ἄφεςιν αἰτήσασθαι ὑπὲρ τῶν προτέρων μου ἀμαρτιῶν, τῆς προτέρας μου ἀναστροφῆς μηδαμῶς ἐπιλανθανόμενος; Ἡ πῶς ἐκδύσωμαι τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον τὸν φθειρόμενον, τὰς ἐπιθυμίας τῆς πρὶν ἀπάτης μὴ ἀποθέμενος; Οἴμοι, 1.289 πῶς ὑποίσω τοὺς ἐλεγμούς τῶν ἀθεμίτων μου ἔργων καὶ λογιμῶν! Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου. Στόμα ἀνάξιον βοᾷ πρὸς σέ, Δέσποτα, καὶ καρδία οὐ καθαρὰ, καὶ ψυχὴ ἐν ἀμαρτίαις σπιλωθεῖσα. Ἐπάκουσόν μου διὰ τὴν ἀγαθότητά σου, καὶ μὴ ἀπόσῃ τὴν δέησίν μου· οὐ γὰρ ἀπορρίπτεις δέησιν τῶν μετανοούντων ἐν ἀληθείᾳ. Ἐμοῦ δὲ ἡ μετάνοια οὐ καθαρὰ ὑπάρχει, ἀλλὰ διεφθαρμένη. Ὡραν μετανοῶ, καὶ δύο παροργίζω. Στήριξόν μου τὴν καρδίαν ἐν τῷ φόβῳ σου, Κύριε. Στήριξόν μου τὴν ψυχὴν ἐπὶ πέτραν μετανοίας. <Νικησάτω ἡ ἀγαθότης σου τὴν ἐν ἐμοὶ κακίαν.> Νικησάτω τὸ φῶς τῆς χάριτός σου τὸ ἐν ἐμοὶ σκότος. Παρακλήθητι, ἀγαθὲ Κύριε, οὐ διὰ τὰς δικαιοσύνας μου, οὐ γὰρ ἔχω τι ἀγαθόν, ἀλλὰ διὰ τοὺς οἰκτιρμούς σου, καὶ διὰ τὴν πολλὴν σου καὶ ἄφατον ἀγαθότητα. Ἀνέγειρόν μου τὰ μέλη, ἃ κατέρραξεν ἡ ἀμαρτία, καὶ φώτισόν μου τὴν καρδίαν, ἣν ἐσκότισεν ἡ πονηρὰ ἐπιθυμία. Ῥῥοσαί με ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ μὴ εἰς τέλος καταβάλλῃ με ὁ ἐξεναντίας. Μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ. Μὴ εἴπῃς μοι, ἀμὴν λέγω σοι, οὐκ οἶδά 1.290 σε. Σῶσον, Κύριε, ψυχὴν τεθλιμμένην ἐκ θανάτου, ὁ ἔχων ἐξουσίαν ζωῆς καὶ θανάτου. Σὺ γὰρ εἶπας, Δέσποτα· αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. Καθάρισόν με, Κύριε, ἀπὸ πάσης ἀμαρτίας πρὸ τοῦ τέλους, καὶ δώρησαί μοι, φιλάνθρωπε, ἐν ὅλῃ μου τῇ μικρᾷ ταύτῃ ζωῇ πηγάζειν ἀπὸ καρδίας δάκρυα πρὸς κάθαρσιν τῶν ψυχικῶν μου μολυσμάτων, ἵνα δυνηθῶ ἀποδοῦναι ἐντεῦθεν ἐκ τῶν πολλῶν μου γραμματίων κἂν ὀλίγα ἐγκλήματα· κάκεῖ σωθῆσομαι ἐν τῇ σκέπῃ τῆς παντοδυνάμου χειρός σου, ὅταν τρέμη πᾶσα ψυχὴ ἀπὸ τῆς δόξης σου τῆς φοβεραῆς. Ναί, Δέσποτα, γιὰ τοῦ Θεοῦ μονογενές, εἰσάκουσον καὶ πρόσδεξαι δέησιν ἀμαρτωλοῦ καὶ ἀναξίου δούλου σου. <Ἀμαρτωλός εἰμι ἐγὼ ὑπὲρ πάντα ἄνθρωπον,> δωρεὰν σῶσόν με τῇ χάριτί σου, ὅτι

ἐλεήμων καὶ φιλόανθρωπος Θεὸς ὑπάρχεις, καὶ σοὶ τὴν δόξαν καὶ εὐχαριστίαν καὶ προσκύνησιν ἀναπέμπομεν, τῷ Πατρὶ καὶ τῷ Υἱῷ καὶ τῷ Ἁγίῳ Πνεύματι, νῦν καὶ αἰεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 2.291 Πένθος τῇ Τρίτῃ ἑσπέρασ Οἴμοι, ἐν ποίᾳ καταγνώσει ἔστηκα, ἐν ποίᾳ αἰσχύνῃ κατάκειμαι! Οὐκ ἔστι τὸ κρυπτόμενόν μου ὡς τὸ φαινόμενον. Περὶ ἀπαθείας διαλεγόμενῳ, ἢ τῶν αἰσchrῶν παθῶν μελέτη ἐν ἐμοὶ ὑπάρχει ἡμέρας καὶ νυκτός. Περὶ ἀγνείας προϊέμενος, λόγους περὶ ἀσελγείας διενθυμοῦμαι. Οἴμοι, οἷα ἐξέτασός μοι ἀπόκειται! Ἀληθῶς σχῆμα εὐσεβείας περιέκειμαι, καὶ οὐ τὴν δύναμιν. Ἐν ποίῳ προσώπῳ προσέρχομαι Κυρίῳ τῷ Θεῷ τῷ γινώσκοντι τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας μου; Τοσοῦτοις κακοῖς ὑπεύθυνος ὑπάρχων, δειλιῶ ἰστάμενος ἐν προσευχῇ, μὴ καταβῆ πῦρ ἐξ οὐρανοῦ καὶ ἐκφλέξῃ με, ὥσπερ ποτὲ τοὺς προσενεγκόντας ἐν ἐρήμῳ <πῦρ ἀλλότριον, ἐξελθὸν> πῦρ παρὰ Κυρίου κατέκαυσεν αὐτούς. Τί οὖν ἐγὼ προσδοκῆσω, πολὺ ἄπειρον βάρος ἀμαρτιῶν περικείμενος; Πεπώρωταί μοι ἡ καρδία, ἠλλοίωταί μοι ὁ εὐσεβὴς λογισμὸς, ἐσκοτίσθη μοι ἡ διάνοια. Ἀεὶ ἐπιστρέφω ὡς κύων ἐπὶ τὸν ἴδιον ἔμετον. Οὐκ ἔστι μοι παρρησία πρὸς τὸν 2.292 ἐτάζοντα καρδίας καὶ νεφρούς· οὐκ ἔστι μοι ἡ διάνοια καθάρᾳ· οὐκ ἔστι μοι δάκρυον ἐν προσευχῇ. Κὰν στενάξω, ψύγω μου τὸ πρόσωπον τὸ ἐν αἰσχύνῃ γεγονός. Κρούσω μου τὸ στήθος, τὸ τῶν παθῶν οἰκητήριον, τὸ τῶν πονηρῶν λογισμῶν ἐργαστήριον. Δόξα σοι, μόνε μακρόθυμε, δόξα σοι, μόνε ἀγαθέ, δόξα σοι, εὐεργέτα τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων ἡμῶν. Μεγάλοι σου οἱ οἰκτιρμοὶ ἐπὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἡμᾶς, Κύριε. Μὴ με ἀπορίψῃς μετὰ τῶν λεγόντων σοι, Κύριε, Κύριε, καὶ μὴ ποιούντων τὸ θέλημά σου· πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου· πρεσβείαις πάντων τῶν εὐαρεστησάντων ἐνώπιόν σου. Σὺ γὰρ γινώσκεις, Κύριε, τὰ ἐν ἐμοὶ κεκρυμμένα πάθη· σὺ ἐπίστασαι τὰ τραύματα τῆς ψυχῆς μου. Ἰασαί με, Κύριε, <καὶ> ἰαθήσομαι. Εἰ μὴ γὰρ σύ, Κύριε, οἰκοδομήσης οἶκον ψυχῆς, εἰς μάτην ἐκοπίασαν οἱ οἰκοδομοῦντες. Παρασκευάζομαι γὰρ πρὸς ἀντίστασιν τῶν παθῶν, ἐν τῷ συμβάλλειν πρὸς αὐτά, καὶ ἡ κακοτεχνία τοῦ Δράκοντος ἐκλύει μου τὸν τόνον τῆς ψυχῆς διὰ τῆς ἡδονῆς· καὶ μὴ ὄντος τινὸς τοῦ βιάζοντος, ὥσπερ αἰχμάλωτος αἴρομαι ὑπ' αὐτῶν. Προθυμοῦμαι ἀποσπᾶσαι τὸν κατακαιόμενον, καὶ ἡ 2.293 ὁσμὴ τοῦ πυρός, ἔτι νεάζοντός μου, ἐφέλκει με πρὸς τὸ πῦρ. Πάλιν ὀρμῶ τοῦ σῶσαι τὸν καταποντιζόμενον, καὶ ἀπὸ ἀπειρίας σὺν αὐτῷ καταποντίζομαι. Ἐπιπλήττω τὸν κάμνοντα, τυφλὸς ὢν αὐτός. Ἰατρὸς θέλω γενέσθαι ὁ ἄθλιος τῶν παθῶν, αὐτὸς ἐγὼ ὑπ' αὐτῶν αἰχμαλωτιζόμενος. Φώτισον, Κύριε, τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας μου, ὅπως ἐπιγνώσομαι τὰ πλήθη τῶν παθῶν μου. Ἡ χάρις σου ἐπισκίασέν ἐπ' ἐμέ, Δέσποτα, καὶ φωτίση μου τὴν ἐσκοτισμένην διάνοιαν, καὶ ἐπὶ τῇ ἀγνωσίᾳ μου γνώσιν θείαν ἐνοικήσῃ μοι· ὅτι οὐκ ἀδυνατήσῃ παρὰ σοὶ πᾶν ῥῆμα. Αὐτός, Κύριε, τὴν ἄβατον θάλασσαν εὐδιάβατον παρέσχες τῷ λαῷ σου ποτέ. Αὐτὸς ἐκ πέτρας ἀκροτόμου ὕδωρ αὐτοῖς παρέσχες [τῷ λαῷ σου] διψῶσιν. Αὐτὸς μόνος τὸν ἐμπεσόντα εἰς τοὺς ληστὰς τῇ ἀγαθότητί σου διέσωσας. Σπλαγχνίσθητι ἐπ' ἐμοί, Κύριε, διὰ τὴν πολλὴν σου ἀγαθότητα, τῷ περιπεσόντι εἰς τοὺς ληστὰς καὶ δεθέντι ὡς δεσμῖω ὑπὸ κακοφροσύνης. Οὐδεὶς ὁ δυνάμενος ἰάσασθαι μου τὸ ἄλγος τῆς ψυχῆς, εἰ μὴ σύ, Κύριε, ὁ ἐπιστάμενος τὰ 2.294 βάθη τῆς καρδίας μου. Ὅσακις ἐθέμην ὁ τάλας ἐν ἑμαυτῷ ὄρους, καὶ τείχη ἀνωκοδόμησα μεταξὺ ἐμοῦ καὶ τῆς ἀνόμου ἀμαρτίας, καὶ τῶν ἐναντίων ἐξεναντίας βαλόντων εἰς πόλεμον, ἢ διάνοια τοὺς ὄρους παρέβη, καὶ τὰ τείχη κατεσκάφη, διὰ τὸ τοὺς ὄρους μὴ ἔχειν ἀσφάλειαν φόβῳ τοῦ κρείττονος, καὶ διὰ τὸ μὴ τὰ τείχη θεμελιοῦσθαι ἐπὶ εἰλικρινοῦς μετανοίας. Τίς οὐ μὴ κλαύσῃ ἐπ' ἐμοί, ὅτι διὰ μικρὰν ἡδονὴν τοῦ ἀτελευτήτου πυρός κατεφρόνησα, καὶ τῆς αἰωνίου βασιλείας οὐκ ἀντεποιήσαμην; Ἐδούλωσα τοῖς πάθεσιν ὁ ἄθλιος τὸ τῆς ψυχῆς μου ἀξίωμα. Κτηνώδης ἐγενόμην, καὶ οὐκ ἰσχύω ἀτενίσαι πρὸς τὸν εὐσπλαγχνον Κύριον. Ἐκοσμήθην ποτὲ πλουτοποιοῖς χαρίσμασι, νῦν δὲ τὴν πενίαν

τῶν παθῶν ἠγάπησα. Ξένος ἐγενόμην τῶν ἀρετῶν, εἰς χώραν κακίας ἀποδημήσας μακράν. Ἡμίθνητός εἰμι, βραχύτατον ἔχων ζωῆς λείψανον. Κλαύσατέ με, ὅσοι καὶ δίκαιοι, τὸν ἐν πάθει καὶ ἀμαρτίαις συλληφθέντα· κλαύσατέ με οἱ τῆς ἐγκρατείας ἐργάται τὸν γαστρίμαργον καὶ φιλήδονον· κλαύσατέ με οἱ ἐλεηθέντες καὶ ἐπιγνώμονες, τὸν ἐλεηθέντα καὶ παραπικράναντα· κλαύσατέ με οἱ ἀγαπήσαντες τὰ ἀγαθὰ καὶ μισήσαντες τὰ πονηρὰ, τὸν ἀγαπήσαντα τὰ πο 2.295 νηρὰ καὶ μισήσαντα τὰ ἀγαθὰ· κλαύσατέ με οἱ βίον ἐνάρετον κεκτημένοι, τὸν ἐν σχήματι ἐνάρετον, τοῖς δὲ ἔργοις ἐμπαθῆ καὶ ἀδιάφορον· κλαύσατέ με οἱ Θεῷ εὐάρεστοι τὸν ἀνθρωπάρεσκον· κλαύσατέ με οἱ τὴν τελείαν ἀγάπην πρὸς τὸν Θεὸν καὶ εἰς τὸν πλησίον ἔχοντες, τὸν λόγοις μὲν ἀγαπῶντα, ἔργοις δὲ πόρρω ἀπέχοντα· κλαύσατέ με οἱ τὴν ὑπομονὴν κεκτημένοι καὶ καρποφοροῦντες, τὸν ἀνυπομόνητον καὶ ἄκαρπον· κλαύσατέ με οἱ ἀνεπαισχύντως τῷ Θεῷ προσευχόμενοι, τὸν αἰσχυρόμενον ἀτενίσαι εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ· κλαύσατέ με οἱ τὴν πρᾶότητα κεκτημένοι, τὸν ταύτης ἀλλότριον· <κλαύσατέ με οἱ ἐλεήμονες τὸν ἀνελεήμονα> κλαύσατέ με οἱ ταπεινόφρονες, τὸν ὑψηλόφρονα καὶ ὑπερήφανον· κλαύσατέ με οἱ τὴν ἀκτημοσύνην τῶν Ἀποστόλων κτησάμενοι, τὸν ὑλομανοῦντα καὶ φορτιζόμενον· κλαύσατέ με οἱ πιστοὶ καὶ ἐδραῖοι τῇ καρδίᾳ πρὸς τὸν Κύριον, τὸν δίψυχον καὶ σαθρὸν καὶ ἀδόκιμον· κλαύσατέ με οἱ τὸ πένθος ἀγαπήσαντες καὶ τὸν γέλωτα μισήσαντες, τὸν ἀγαπήσαντα τὸν γέλωτα καὶ μισήσαντα τὸ πένθος· κλαύσατέ με οἱ ἔχοντες ἐν νῶ τὴν μετὰ θάνατον κρίσιν, τὸν ὁμολογοῦντα μεμνήσθαι, καὶ τὰ ἐναντία πράττοντα· κλαύσατέ με οἱ κληρονόμοι τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν, τὸν γεέννης τοῦ πυρὸς ἄξιον. 2.296 Δεήθητε, Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, ὑπὲρ ψυχῆς κλυδωνιζομένης· ἐν οἷς δύνασθε, Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, βοηθήσατε. Οἶδα γὰρ ὅτι ἐὰν δεηθῆτε τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ, πάντα συγχωρηθήσεται ἡμῖν τῷ πελάγει τῆς αὐτοῦ χρηστότητος. Καὶ ὡςπερ ὁ Θεὸς ἐστὶ φιλόανθρωπος, οὕτω καὶ ὑμεῖς μὴ ὑπερίδητε ἀξιούμενοι τὴν δέησιν ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ, ὅτι οὐκ ἔχω παρησίαν διὰ τὰ πολλά μου ἀμαρτήματα. Ἔργον ὑμῖν ἐστίν, Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύειν ὑπὲρ ἀμαρτωλῶν, Θεοῦ δὲ ἔργον ἐστὶ τοὺς ἀπεγνωσμένους ἐλεεῖν. Δεήθητε, Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, τοῦ βασιλέως περὶ αἰχμαλώτου· δεήθητε τοῦ ποιμένος περὶ τοῦ προβάτου· δεήθητε τῆς ζωῆς περὶ τοῦ νεκροῦ· ὅπως ἀποστείλῃ αὐτοῦ τὴν χάριν, καὶ στηρίξῃ τὸ εὐόλισθον τῆς ταπεινῆς μου ψυχῆς. Προσπίπτω τοῖς οἰκτιρμοῖς τῆς σῆς ἀγαθότητος, Δέσποτα τῶν ἀπάντων. Δέξαι παράκλησιν ἀμαρτωλοῦ· γλύκανον ψυχὴν πικρανθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀμαρτίας· μετάδος διψῶντι ἐκ τῆς πηγῆς τῆς ζωῆς, καὶ ὀδήγησόν με ἐν τῇ ὁδῷ αὐτῆς· εἰσάγαγέ με εἰς τὴν βασιλικὴν πύλην, ὡς Δεσπότης τὸν ἴδιον δοῦλον, ὅπως ἐλευθερωθῶ τῆς δουλείας τῶν ἀτίμων παθῶν, ὅτι συνέχεται μου ἡ καρδιά ὡς ἐν ἀλύσει σιδηρᾷ. Προφθασάτωσάν με οἱ οἰκτιρμοί σου, Κύριε, διὰ τῆς παρακλήσεως τῶν 2.297 Ἁγίων σου, πρὶν ἐλκυσθῶ ἅμα τοῖς ἐργαζομένοις τὴν ἀνομίαν. Ἐκεῖ ἀποκαλυφθήσονται τὰ ἐν τῷ σκότει καὶ τὰ ἐν τῷ φανερῷ πεπραγμένα μοι. Οἶμοι, ποία αἰσχύνῃ με καταλήψεται, ὅταν ἴδωσί με καταδικασθέντα οἱ δοκοῦντες με νῦν ἄμεμπτον εἶναι! Τὴν πνευματικὴν ἐργασίαν καταλιπὼν ὁ ἄθλιος, τοῖς πάθεισιν ὑπετάγην! Οἶμοι, ψυχὴ! Τί ἀμαυροῦται τῷ ζόφῳ τῶν παθῶν μου ὁ ἥλιος! Τί ἐνδαπανᾶται ἡ ζωὴ τῷ θανάτῳ! Τί οὐκ ἀφανίζεται τῇ παρουσίᾳ τῆς ἀκτίνος ὁ ζόφος! Τί τὴν φθορὰν τῆς ἀφθαρσίας προκρίνομεν! Τί πρὸς γῆν τοῖς πάθεισιν, ψυχὴ, συμφερόμεθα! Τὸ θεότευκτον ἄμφιον ἠχρειώσαμεν, καὶ ἀνάξιον τοῦ βασιλικοῦ γάμου ἐποιήσαμεν. Ἐκουσίως ταῖς ἀμαρτίαις ἐπράθημεν. Τῷ ἐχθρῷ τῆς ζωῆς ἡμῶν κατεδουλώθημεν. Τί ἐρεῖς τῷ Κριτῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ φοβερᾷ καὶ φρικτῇ; Ἐπείνασα διὰ σέ, ἢ ἐδίψησα, ἢ ἐγυμνήτευσά, ἢ ἐταπεινώθη; ἢ ἠγάπησά σε ὅλη μου τῇ ψυχῇ; Παρησίᾳ διηνεκῶς βοᾷ ὁ Διδάσκαλος. Δέξαι ὁ ἐν ἐξουσίᾳ τὸν χαλινόν, ὁ ἐν δουλείᾳ τὴν ἰσοτιμίαν, ὁ πένης τὸν ἄσυλον πλοῦτον. Τί μὴ τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλὰ

τὴν στενοχωρίαν; Τί καιρὸν ἀναμένεις, ἀλλ' οὐ λογισμὸν; Τί φίλον ἐπίβουλον, ἀλλ' οὐ 2.298 πόθον σωτήριον; Τί μὴ βοηθοῦμεν τῇ φύσει καιρὸν ἔχοντες; Ἔως ἔτι τῶν λογισμῶν κύριος εἶ· ἔως οὐπω νοσεῖ τὸ σῶμα καὶ ἡ διάνοια· ἔως οὐκ ἐπ' ἄλλοις κεῖται τὸ σὸν ἀγαθόν· ἔως δὴλόν σοι τὸ δῶρον, ἀλλ' οὐκ ἀμφίβουλον, καὶ τοῦ βάθους ἡ χάρις ἐφάπτεται· ἔως οὐ δάκρυα περὶ σὲ τῆς ἐξόδου μηνύματα· πρόφθασον, στήθι γενναίως κατὰ τῶν παθῶν μετὰ τῆς συμμαχίας εἰς Θεοῦ παράταξιν· ἀρίστευσον κατὰ τοῦ Γολιάθ, μὴ ληστής προλάβῃ, μὴ φονεὺς προαρπάσῃ, μὴ τις τῶν βιαστῶν καὶ ἀρπακτῶν τῆς βασιλείας σὲ ἀποκλείσῃ. Φοβητέον καὶ πάσῃ φυλακῇ τηρητέον, μὴ ψεῦσται τῆς ὁμολογίας ἡμῶν φαινώμεθα. Εἰ γὰρ τὰς πρὸς ἀνθρώπους ὁμολογίας ἐμπεδοῖ Θεὸς μέσος παραληφθεὶς, πόσος ὁ κίνδυνος ὧν <πρὸς αὐτὸν ἐθέμεθα θείων συνθηκῶν, τούτων> παραβάτας εὐρίσκεσθαι, καὶ μὴ μόνον τῶν ἄλλων ἀμαρτημάτων, ἀλλὰ καὶ αὐτοῦ τοῦ ψεύδους ὑποδίκους εἶναι τῇ ἀληθείᾳ, καὶ ταῦτα οὐκ οὔσης δευτέρας ἀναγεννήσεως, οὐδὲ ἀναπλάσεως, οὐδὲ εἰς τὸ ἀρχαῖον ἀποκαταστάσεως. Δεινὸν παρελθεῖν τὴν πανηγυριν, καὶ τηνικαῦτα τὴν πραγματείαν ζητεῖν. Δεινὸν ὑστεροβουλία, καὶ [τὸ] τηνικαῦτα τῆς ζημίας αἰσθάνεσθαι, ὅτι οὐκ 2.299 ἔστι λύσις ζημίας μετὰ τὴν ἐντεῦθεν ἐκδημίαν καὶ τὸν πικρὸν συγκλεισμὸν τῶν ἐκάστῳ βεβιωμένων. Ὡς ὁ τελώνης στενάζω, ὡς ἡ πόρνη δακρύω, ὡς ὁ ληστής ἀναβοῶ, ὡς ὁ ἄσωτος υἱὸς κραυγάζω πρὸς σέ, φιλάνθρωπε Χριστέ, Σωτήρ τοῦ κόσμου, τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν. Στήριξον ἐξασθενήσασαν τὴν παρειμένην ψυχὴν μου τῇ μέθῃ τῶν ἡδονῶν. Θεράπευσον τὰ ἔλκη ταύτης, καὶ ἐκτροπὰς τοῦ νοός μου. Ἀπόπλυνον αὐτὴν μεμελανωμένην τῷ λύθρῳ τῆς ἀμαρτίας, τῷ σῶ τιμίῳ αἵματι. Νῦν καιρὸς εὐπρόσδεκτος, νῦν ἡμέρα σωτηρίας. Ἐν τῷ πλήθει τοῦ ἐλέους σου ἐπίτρεψόν με, μόνε μακρόθυμε, καὶ ῥῦσαί με ἀπὸ πάσης ἐνηδόνου τρυφῆς. Μὴ εἰς τέλος καταφλέξῃ με ἡ κάμιμος τῶν παθῶν, ἀλλὰ τῇ δρόσῳ τοῦ ἐλέους σου καταμάρανον αὐτήν. Οὐαί μοι, ὅτι ἐδωρήσω μοι, Κύριε, φωτισμὸν γνώσεως, κἀγὼ αὐτὸν ἀθετῶ! Οὐαί μοι, ὅτι πάντοτε ἠσθένησα καὶ ἀσθενῶ, καὶ ἀδιαλείπτως ἐπισκέπτεται με ἡ χάρις σου καὶ ἰᾶται με, καὶ καθ' ὥραν ἠθέτησα καὶ ἀθετῶ τὴν δωρεὰν τῶν ἰαμάτων αὐτῆς! Ὅσων δωρεῶν ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλὸν ἐπλήρωσας, Δέσποτα, καὶ αἰεὶ δωρῆ, ἐγὼ δὲ ὁ τάλας εἰμὶ ἀγνώμων τῇ προαιρέσει! Πάντοτε γλυκαίνομαι ὑπὸ 2.300 τῆς χάριτός σου, πάντοτε φωτίζομαι, συνεχῶς στηρίζομαι, καὶ πάντοτε <αὐτήν> ἀθετῶ καὶ εἰς τὴν πικρότητα ἑμαυτοῦ πάλιν μεταβάλλομαι. Ὑπομιμνήσκεις με, Ὑπεράγαθε, τὸν θάνατον, τὰς αἰωνίους τιμωρίας, καὶ ἔλκεις με πάντοτε εἰς τὴν ζωὴν, ἵνα σωθῶ, ἐγὼ δὲ τῇ μοχθηρίᾳ αἰεὶ ἐπιμένω. Χάριν τούτων οὐκ ἔχω οὐδεμίαν ἀπολογία ἐκεῖ. Κρούω, ἵνα ἀνοιγῆ μοι ἡ θύρα τοῦ ἐλέους σου, Κύριε. Ἐπιμένω δεόμενος, ὅπως ἐπιτύχω τοῦ αἰτήματος. Ὡς ἀναιδὴς ἐλεηθῆναι ζητῶ. Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοὶ τῷ σκολιῷ. Ῥῦσαί με τῶν περιεχουσῶν με ἀμαρτιῶν, καὶ ὑγιῆς γενόμενος ἐγερθῶ τῆς κλίνης τῆς φθοροποιοῦ ἀμαρτίας. Ἐλευθέρωσόν με ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, πρὶν καταλάβῃ με τὸ τέλος· <ὅπως εὕρω χάριν ἐνώπιόν σου ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ θανάτου καὶ χωρισμοῦ> ἐν γὰρ τῷ ἄδῃ τίς ἐξομολογήσεται σοι; Λεύκανον τὸν σπιλωθέντα μοι χιτῶνα πρὸ τοῦ ἐλθεῖν μοι τὸ πρόσταγμα τὸ φοβερόν, καὶ λαβεῖν με ἀνέτοιμον καὶ ἠσχυμένον. Ῥῦσαι ψυχὴν τεθλιμμένην ἐκ στόματος λέοντος, καὶ σῶσον αὐτὴν χάριτι καὶ οἰκτιρμοῖς, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 3.301 Πένθος τῇ Τετάρτῃ ἐσπέρας Ὁ πόνος λέγειν πρὸς Θεὸν ἀναγκάζει με, ἡ δὲ ἐμὴ ἀναξιότης σιωπᾶν ἐπιτρέπει μοι. Αἰ ὀδύνας φθέγγασθαί με βιάζονται, αἰ δὲ ἀμαρτίαι μου σιγὴν ἔχειν κατεπεύγουσιν. Ἡ ψυχὴ μου ἀλγεῖ καὶ οἱ ὀφθαλμοί μου ἐπιθυμοῦσι δακρύων. Ἡμαρτες, ψυχὴ, μετανόει. Ἴδου γὰρ αἰ ἡμέραι ἡμῶν παράγουσιν ὡς σκιά. Φοβεροὺς καὶ φρικώδεις τόπους μέλλεις διέρχεσθαι, ψυχὴ μου, μετ' οὐ πολὺ. Μὴ ὑπέρθου ἡμέραν ἐξ ἡμέρας ἐπιστρέφειν πρὸς

Κύριον. Κατανύγηθι, ψυχὴ μου, κατανύγηθι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς εἴληφας παρὰ Θεοῦ καὶ οὐκ ἐφύλαξας. Κατανύγηθι ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἔπραξας, καὶ ὁ Θεὸς ἐμακροθύμησεν ἐπὶ σοί, ἵνα μὴ τῷ ἐξωτέρῳ σκότει παραδοθῆς ἐπὶ τοῦ φοβεροῦ βήματος τοῦ Χριστοῦ. Οἴμοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ὅτι ἐρρύπωσα καὶ αἰεὶ ῥυπῶ τὸ καθαρὸν τῆς καρδίας μου δι' ἐμὴν χαννότητα! Ἡ ἀμέλειά μου καὶ ἡ ὀκνηρία μου τὴν παρρησίαν τῆς καρ 3.302 δίας μου κατήσχυνε, καὶ ἡ πονηρὰ ἐπιθυμία, ὡς δεσπότης δούλῳ, ἐπιτάσσει μοι, κἀγὼ εὐθὺς ὡς νήπιος μετὰ φόβου οὕτως ὑπακούω. Ἀποπλανᾶ με, κἀγὼ ἠδομαι. Οἴμοι, Κύριε, ὅτι ἡ χάρις σου πάντοτε ἔλκει με εἰς τὴν ζωὴν, ἐγὼ δὲ μᾶλλον τὸν θάνατον προτιμῶ. Ἰσότημον Ἀγγέλων σπουδάξεις με γενέσθαι, ἐγὼ δὲ τῇ μοχθηρίᾳ μου ἑμαυτὸν σμικρύνω. Ἐπλήθυναν αἱ ἁμαρτίαι μου, Κύριε, καὶ αἰεὶ πληθύνονται, καὶ οὐκ ἔστι πέρας ἐν τῷ πλήθει αὐτῶν. Καὶ τίς περὶ ἐμοῦ πενήσει, ἢ παρακαλέσει; Αὐτὸς μόνος, Σωτὴρ μου, τῇ ἰδίᾳ ἀγαθότητι παρακαλούμενος, ἐπίβλεψον ἐν ἐλέει ἐπ' ἐμὲ τὸν ἀπεγνωσμένον. Πῶς ἰκετεύσω σε, Δέσποτα, ὅτι τὸ στόμα μου ἐπλήρωσα λοιδορίας; Ἡ πῶς ὑμνήσω σε, ὅτι ἡ συνειδησίς μου ῥερύπεται; Ἡ πῶς ἀγαπήσω σε, ὅτι τοῖς πάθεσι πεπλήρωμαι; Ἡ πῶς οἰκίσει ἐν ἐμοὶ ἡ ἀλήθεια, ὅτι τῷ ψεύδει ἑμαυτὸν ἐξύβρισα; Ἡ πῶς ἐπικαλέσομαί σε, ὅτι τὰς ἐντολάς σου οὐκ ἐφύλαξα; Μετὰ γὰρ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας ἐγενόμην πλήκτης, συγκρούστης, ἐπὶ προχειρήσεσιν εὐτελέσι μάχιμος, ἐπὶ γείτοσι φθονερὸς καὶ σκληρὸς, κακαῖς ἐννοίαις ἐντρεφόμενος, ἀνελεήμων εἰς πένητας, ὀργίλος, ἀντίλογος, φιλό 3.303 νεικος, ὀκνηρὸς, θυμώδης, ἱματίων καλλωπιστής. Ἔτι δὲ καὶ νῦν περισσοτέρως εἰμι ἐν ῥυπαροῖς λογισμοῖς, ἐν παροξυσμοῖς, ἐν φιλαυτίᾳ, ἐν γαστριμαργίᾳ, ἐν φιληδονίᾳ, ἐν κενοδοξίᾳ, ἐν ὑπερηφανίᾳ, ἐν κακοθειλίᾳ, ἐν καταλαλιᾷ, ἐν λαθροφαγίᾳ, ἐν ἀνηκοΐᾳ, ἐν φιλονεικίᾳ, ἐν ὀνειδισμοῖς. Μηδὲν ὦν, εἶναι τι ἑμαυτὸν λογίζομαι. Ψευδόμενος αἰεὶ, ἐπὶ τοὺς ψεύστας ἄχθομαι. Ῥυπῶν τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ ἐν πορνικοῖς λογισμοῖς, κατὰ τῶν πόρνων ἀποφαίνομαι. Κρίνω τοὺς πταίοντας, αὐτὸς ὦν πλήρης πταισμάτων. Κρίνω λοιδοροὺς καὶ κλέπτας, αὐτὸς ὦν κλέπτης καὶ λοιδορὸς. Φαιδρὸς προέρχομαι, ὄλος ὦν ἀκάθαρτος. Ἐπὶ ἐκκλησίαις καὶ τραπέζαις πρῶτος θέλω ἴστασθαι, <ὀφείλων ἐμπτύεσθαι>. Ὅρῳ μοναχοὺς καὶ σεμνύνομαι. Ὅρῳ μοναχοὺς καὶ ἀλαζονεύομαι. Γυναιξὶ θέλω ὀφθῆναι χαρίεις, <καὶ πλουσίους εὐσεβῆς> καὶ ξένοις ὠφρωμένος, καὶ οἰκείους σύννους καὶ φρόνιμος, καὶ φρονίμοις τελειότερος, πρὸς δὲ τοὺς εὐσεβεῖς ὡς σοφώτερος· ἀφρόνων δὲ ὡς κτηνῶν καταφρονῶ. Ἐὰν ὑβρισθῶ, ἀμύνομαι· ἐὰν τιμηθῶ, βδελύττομαι. Ἐὰν 3.304 κατὰ τὸ δίκαιον ἀπαιτηθῶ, δικάζομαι, καὶ τοὺς τάληθῆ λέγοντας ὡς ἐχθροὺς λογίζομαι. Ἐλεγχόμενος ὀργίζομαι, καὶ μὴ κολακευόμενος ἀηδίζομαι. Οὐ θέλω τιμῆσαι τὸν ἄξιον, καὶ ἀνάξιος ὦν τιμὰς ἀπαιτῶ. Οὐ θέλω καμεῖν, καὶ ἐὰν μὴ τις λειτουργῇ μοι, ὀργίζομαι αὐτῷ. Οὐ θέλω συνελθεῖν τοῖς ἐργαζομένοις, καὶ ἐὰν μὴ τις ὑπηρετῇ μοι, κακολογῶ αὐτὸν ὡς ὑπερήφανον. Ἐν ἀνάγκαις τὸν ἀδελφὸν ἀγνοῶ· εἰ δὲ ὑγιαίνει, προτρέπομαι αὐτῷ. Ἀσθενοῦντα μισῶ, καὶ ἀσθενῶν ἐγὼ φιλεῖσθαι θέλω. Μειζόνων περιφρονῶ, καὶ ἐλαττόνων ὑπερορῶ. Ἐὰν κρατήσω ἑμαυτὸν ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας τῆς ἀλόγου, κενοδοξῶ. Ἐὰν κατορθῶσω ἀγρυπνίαν, τῇ ἀνυποταξίᾳ καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ παγιδεύομαι. Ἐὰν ἐγκρατεύσω ἑμαυτὸν ἀπὸ βρωμάτων, τῷ τύφῳ καὶ τῇ ἀλαζονείᾳ καταποντίζομαι. Ἐὰν τῇ προσευχῇ προσκαρτερήσω, τῷ θυμῷ καὶ τῇ ὀργῇ ἠττώμαι. Ἐὰν εἰς ἀρετὴν τινὰ ἴδω, οὐκ ἰζάνομαι. Πάντα τὰ ἡδέα τοῦ κόσμου ὑπερεῖδον, καὶ τῆς ματαίας ἐπιθυμίας αὐτῶν οὐκ ἀφίσταμαι. Ἐὰν ἴδω θηλείας, φαιδρύνομαι. Ἐξωθεν ταπεινοφρονῶ, καὶ τῇ ψυχῇ ὑψηλοφρονῶ. Τῷ δοκεῖν εἶμι ὡς ἀκτῆμων, καὶ τῇ διανοίᾳ πολυκτημοσύνην νοσῶ. Καὶ τί δεῖ τὸν καιρὸν ἀναλίσκειν; Τῷ δοκεῖν γὰρ <ἅπαντα> ἀπεταξάμην, καὶ τῇ ἀ 3.305 ληθείᾳ τὰ τοῦ κόσμου πάλιν φρονῶ. <Ἐὼ λέγειν τὰς εἰς ἐκκλησίαν βαναύσους ὁδοὺς, τὰς ἐξεπίτηδες βραδυτήτας,> τὰς ἐν ταῖς συνάξεσι φλυαρίας, τὰς ἐφευρέσεις

τῶν λογισμῶν, τὰς ματαίας μνήμας, τὰς ἐν τῇ τραπέζῃ εὐφημίας, τὰς ἀπληστίας τῶν
δοσοληπιῶν, τὰς κοινωνίας τῶν ἀλλοτρίων σφαλμάτων, τὰς ὀλεθρίου
φιλονεικίας. Οὗτός μου ἐστὶν ὁ βίος. Τοσοῦτοις κακοῖς ἀνταγωνίζομαι τῇ ἐμῇ
σωτηρία, καὶ ἡ ἀλαζονεία μου καὶ ἡ κενοδοξία μου οὐ συγχωρεῖ μοι κατανοῆσαι τὰ
τραύματά μου, ἵνα ἰαθῶ. Ταῦτά μου εἰσὶ τὰ ἀριστεύματα. Εἰς τοσοῦτον ὄχλον
ἀμαρτιῶν ὁ Ἐχθρός με παρατάσεται, καὶ ἐν τούτοις ὁ τάλας ἐξεταζόμενος,
ἀγιότητος ἐπισπῶμαι δόξαν. Ἐν ἀμαρτίαις διατρίβων, ὡς δίκαιος θέλω νομίζεσθαι.
Μίαν ταύτην ἐπὶ τούτοις πᾶσιν ἔχω ἀπολογίαν, ὅτι ὁ Διάβολός μοι ταῦτα ὑπέθετο·
ἀλλ' οὐδὲ τῷ Ἀδὰμ ὠφέλησεν ἀπολογουμένῳ τούτο. Πείθομαι ὅτι ἐκεῖνος ὑπέβαλε
τὸν Κάϊν· ἀλλ' οὐδὲ αὐτὸς ἐξέφυγε τὴν ἀπόφασιν. Καὶ τί ποιήσω, ἐὰν ἐπισκέψηταί με
ὁ Κύριος; Οὐκ ἔστιν οὐδεμία ἀπολογία ὑπὲρ τῆς ἐμῆς ἀμελείας. Δειλιῶ μὴ τύχω κἀγὼ
ἐξ ὧν εἶπεν ὁ Παῦλος εἶναι σκευὴ ὀργῆς, οὐς ἔχει ὁμοίους ὁ Διάβολος τῆς 3.306
ἐκείνου μερίδος· οὐς διὰ τὴν καταφρόνησιν αὐτῶν εἰς πάθη ἀτιμίας παρέδωκεν ὁ
Θεός. Δέος οὖν μὴ τοιαύτην ἀπόφασιν καὶ εἰς ἐμὲ ἐξενέγκῃ. Κύριε, ἐμοὶ τῷ
ἀμαρτωλῷ ἔθου μετάνοιαν. Ἐμὲ τὸν ἀνάξιον σῶσαι βουλόμενος, ζώωσον, Ζωοδότα,
τὴν νεκρωθεῖσαν ψυχὴν μου ταῖς ἀμαρτίαις. Ἀπόπλυνον τὴν λιθώδη πώρωσιν τῆς
ἀθλίας μου καρδίας, καὶ δώρησαί μοι πηγὴν κατανύξεως, ὁ ἐκ τῆς ζωηρρύτου σου
πλευρᾶς βλύσας ἡμῖν τὴν ζωὴν. Τίς οὐ μὴ στενάξει; Τίς οὐ μὴ πενήσει τὴν ἐμὴν
ἀποταγήν; Οὐπὼ ἀληθῶς ἀπεταξάμην, καὶ τῷ τύφῳ κεκράτημαι· οὐπὼ ἐγευσάμην
τῆς ἀσκήσεως, καὶ τῇ κενοδοξίᾳ πεπέδημαι· οὐπὼ τὰ πρόθυρα εἶδον, καὶ τὰ ἔνδον
φαντάζομαι· οὐπὼ εἰς παιδείαν ἀρετῆς ἐδοκιμάσθην, καὶ ἤδη ἐπιπλήττω τὸν
ἀδελφόν· οὐπὼ εἰς ἐπίγνωσιν τῆς ἀληθείας κατήντησα, καὶ ἄλλους ἐξ ὑπερηφανίας
διδάσκω. Πάντα σοι δέδωκεν ὁ πανάγαθος Θεός, ὃ ψυχὴ· γνώσιν, σύνεσιν, διάκρισιν.
Γνώριζε τὸ συμφέρον. Πῶς σὺ φῶτα νομίζεις παρέχειν τῷ πλησίον, σκοτεινὴ οὖσα;
Γενοῦ σεαυτῆς ἰατρός, ψυχὴ· εἰ δὲ μὴ, θρήνησον τὴν σὴν τύφλωσιν. Οὐδεμίαν 3.307
ἔχεις πρόφασιν περὶ σῶν ἀμελειῶν. Νῆψον, γρηγόρησον, ψυχὴ, στέναξον, δάκρυσον
καὶ ἀπόνιψον διὰ νηστείας τὸν βαρὺν φόρτον τῶν ἀμαρτιῶν σου. Ὁ Θεὸς ὁ ὕψιστος,
ὁ μόνος ἔχων ἐξουσίαν ζωῆς καὶ θανάτου, δώρησαί μοι τῷ ἀμαρτωλῷ ἐν τῇ ὥρᾳ
ἐκείνῃ τῆς φρικτῆς σου παρουσίας τοὺς πολλοὺς σου οἰκτιρμούς, ὅπως μὴ ἐκεῖ
εὐρεθῶ ἔμπροσθεν τοῦ φοβεροῦ βήματός σου ὄνειδος καὶ αἰσχύνῃ μεγάλη τοῖς
θεαταῖς Ἀγγέλοις, Ἀρχαγγέλοις, Προφήταις, Ἀποστόλοις, Πατριάρχαις, Μάρτυσιν,
Ἀσκηταῖς, καὶ πᾶσι τοῖς Δικαίοις. Ἄλλ' ἐνταῦθα, Σωτήρι μου, παῖδευσόν με, ἔνθα τὴν
ἡδονὴν τῆς ἀμαρτίας ἀπήλαυσα, ὡς πατὴρ εὐσπλαγχνος καὶ φιλότεκνος, καὶ ἐκεῖ
συγχώρησόν μοι ὡς Θεὸς οὐράνιος, ὁ μόνος ἀναμάρτητος. Πᾶσαν ἀμαρτίαν ὁ τάλας
διεπραξάμην. Πάντας ὑπερέβην τῇ ἀσωτίᾳ. Ὑπόδικός εἰμι τῇ κολάσει, καὶ ἐὰν
ὀρμήσω μετανοῆσαι, οὐκ ἔχω δάκρυον. Οἴμοι, ποίοις ὀφθαλμοῖς θεάσομαι ὁ
ἀμαρτωλὸς καὶ ῥάθυμος τὸ φρικτὸν βῆμα ἐκεῖνο, ἐν ᾧ, Κύριε, καθίσας, τὰ
πεπραγμένα μοι ἐλέγξεις! Οἶδά σε κριτὴν φοβερὸν ἐν δόξῃ Θεότητος <ἐλευσόμενον,
πάντα τὰ κρύφια> ἐλέγχειν μέλλοντα. Πάντα τὸν βίον μου ὁ ἄθλιος ἀσώτως
ἠνάλωσα, διὰ παντὸς τῷ βορβόρῳ τῶν ἡδονῶν ἐγκυλιόμενος. Πάντα τὰ κρύφιά μου
πταισμάτα καὶ τὰ νέφη τῶν ἀμαρτιῶν μου σὺ 3.308 γινώσκεις μόνος ὁ Κτίστης μου.
Οὐδεὶς οὕτως, ὡς ἐγώ, καταγώγιον ὠφθῆ τῆς ἀμαρτίας. Οὐδεὶς οὕτως, ὡς ἐγώ,
παρώργισε τὴν σὴν ἀγαθότητα, Δέσποτα, ταῖς ὀρμαῖς τῆς κακίας ἐπακολουθήσας.
Ἄλλ' ὡς ὑπάρχεις ἀγαθότητος πέλαγος, ἀποξήρανον τὰ πονηρὰ πελάγη τῶν ἐμῶν
ἀμαρτιῶν· καὶ ὡς ὑπάρχεις τοῦ ἐλέους ἄβυσσος, κατάφλεξον τὴν ἄβυσσον τῶν ἐμῶν
ἀμαρτιῶν, καὶ μὴ ἀποδώσεις μοι ἄξια ὧν ἔπραξα. Μὴ καταδικάσεις με ἐν τῇ φλογὶ
τῆς γεέννης, ὅτι ἀνυπόστατος ἡ ὀργή σου <ἐπὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἡμᾶς>, Κύριε. Τίς
λοιπὸν ὑποστήσεται τὴν αὐτῆς ἀπειλήν; Τὸ πῦρ γὰρ οὐ σβεσθήσεται, καὶ ὁ σκώληξ
ἡμῶν οὐ τελευτήσει. Φοβοῦ τὴν ἐν σοὶ ἀπειλήν, ὃ ψυχὴ. Ἀπόθου τὸν βαρὺν ὕπνον

τῆς ἀμελείας καὶ τὸν νυσταγμὸν τῆς δεινῆς ῥαθυμίας. Ἐγγύς ἐστι τὸ τέλος. Ἐπὶ θύραις ἢ κρίσις. Τί ἄρα συναντήσῃ ἡμᾶς μετὰ τὸ χωρισθῆναι, ψυχῆ; Συνέλθετέ μοι, Ὅσοι καὶ Δίκαιοι, οἱ καλῶς τὸν ἀγῶνα ἀγωνισάμενοι· καὶ ἢ ὡς νεκρὸν πενθήσατε, ἢ ὡς ζῶντα καὶ ἡμιθανῆ οἰκτειρήσατε· ἐπεὶ ἐγὼ πλήρης εἰμὶ αἰσχύνης, καὶ οὐκ ἔχω παρρησίαν διὰ τὰς ἐν γνώσει γενομένας μοι ἁμαρτίας. Ἐκχέετε ἐπ' ἐμὲ τὸ ἔλεος ὑμῶν, ὡς εἰς αἰχμάλωτον, καὶ ὡς εἰς τραυματίαν σεση 3.309 πότα. Ἐλεήσατέ με ὡς μύσται τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ, τοῦ Σωτῆρος ἡμῶν, καὶ δεήθητε αὐτοῦ, ἵνα δωρεὰν ἐπιστρέψῃ με, ἵνα μὴ ἀνάξιος εὐρεθῶ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς αὐτοῦ παρουσίας, καὶ ὅπως μὴ ἀκούσω τὴν φοβερὰν ἐκείνην ἀπόφασιν· ὕπαγε ἀπ' ἐμοῦ, ἐργάτα τῆς ἀδικίας· λέγω σοι, οὐκ οἶδά σε. Παρακαλῶ οὖν σε τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, γέννημα τοῦ εὐλογημένου σου Πατρός, χαρακτήρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τῆς μεγαλωσύνης αὐτοῦ, ἀκατάληπτε Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἀνεξερευνήτε Χριστέ, καύχημα καὶ χαρὰ τοῖς ποθοῦσί σε, <ἀγαλλίαμα καὶ εὐφροσύνη τοῖς ἀγαπῶσί σε,> ἢ ζωῆ μου, τὸ φῶς μου, Χριστέ μου, μὴ ὑπερίδῃς με τὸν ἐξουθενημένον, μὴ ἀπορρίψῃς με τὸν ἐβδελυγμένον, <μὴ ἐγκαταλίπῃς με τὸν κατακεκριμένον,> ὅτι σφόδρα τέρπεται ὁ Ἐχθρὸς μου, ὅταν ἐμαυτὸν ἀπογινώσκω διὰ τὴν ἐπικειμένην μοι τῆς κακίας ἀχλύν. Ἐν τούτῳ μόνον χαίρεται, ὅταν δι' ἀπογνώσεως ἴδῃ με αἰχμάλωτον· ἀλλ' αὐτὸς τῇ εὐσπλαγχνίᾳ σου καταίσχυνον αὐτοῦ τὴν ἐλπίδα, καὶ ἔκσπασόν με τῶν ὀδόντων αὐτοῦ, καὶ τῆς κακοτέχνου γνώμης αὐτοῦ, καὶ ὅλης αὐτοῦ τῆς κατ' ἐμοῦ κινουμέ 3.310 νης ἐνεργείας, ὅτι ἐν πολλοῖς παρετάξατό με. Δώρησαί μοι, Κύριε, φωτισμὸν τοῦ γνῶναι τὰς μεθοδείας τοῦ ἀντικειμένου καὶ μισοκάλου, ὅτι ἀναρίθμητα βάλλει ἔμπροσθέν μου ὀλισθήματα· σκάνδαλα, βλάβην, πολυκτημοσύνην, μετεωρισμὸν τοῦ αἰῶνος τούτου, ἡδονὴν σαρκικὴν, καὶ πολυχρόνιον τὴν παροῦσαν ζωὴν· δειλίαν εἰς τὴν ἄσκησιν, καὶ ὀκνηρίαν εἰς τὰς εὐχάς, καὶ εἰς τὴν ψαλμωδίαν ὕπνον καὶ ἀνάπαυσιν σωματικὴν. Ὅσον ἐκεῖνος σπουδάζει ἐπὶ τὴν ἐμὴν ἀπώλειαν, τοσοῦτον ἐγὼ ὁ ἄθλιος ῥαθυμῶ καὶ ἀμελῶ· καὶ ὅσον ἐκεῖνος ἐνεδρεύει, τοσοῦτον ἐγὼ καταφρονῶ. Πρόσεχε, ψυχῆ· συνειδήσεως ἐπιμελοῦ. Μὴ πρόσεχε ἐτέρων πταίσματα, ἀλλὰ μᾶλλον τὰ ἐν σοί. Μὴ πρόσεχε τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ καὶ πλησίον, ἀλλ' εἰς τὴν σὴν δοκὸν κατανόει συνεχῶς. Σπεῦσον, πρόφθασον, διαλλάγηθι Χριστῷ τῷ διὰ σὲ σταυρωθέντι σαρκί. Εἰ γὰρ ἑαυτοὺς ἐκρίνομεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα, ὅπου ἢ μεγάλη καὶ ἄπαιστος κατάκρισις. Οἴκτειρόν με, Κύριε, διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν σου, καὶ σῶσόν με διὰ μόνην τὴν σὴν ἀγαθότητα, πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ πάντων σου τῶν Ἁγίων· ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 4.311 Πένθος τῇ Πέμπτῃ ἐσπέρας Ἰδοὺ πάλιν προσπίπτω ἐπὶ θύραις τοῦ ἐμοῦ Δεσπότης ἰκετεύων, παρακαλῶν, προσκυνῶν καὶ βοῶν μετὰ φόβου· συμφέρει γὰρ τῷ οἰκέτῃ μὴ ἐκφυγεῖν τὰς χεῖρας τοῦ δεσπότη αὐτοῦ, ἁμαρτήσαντι αὐτῷ, ἀλλὰ μᾶλλον παραμένειν. Εἰσάκουσον, ὦ Δέσποτα, τοῦ κλαυθμοῦ μου, καὶ πρόσδεξαι τὰ ῥήματα τῆς δεήσεώς μου, ἃ προσφέρω ὁ ἁμαρτωλὸς αἰδούμενος. Ἐκχεον ἐπὶ τὸν ἄθλιον ἐμὲ μικρὰν σταγόνα ἐπιστροφῆς τῷ ἔλεει σου, <καὶ φώτισόν μου τὴν ψυχὴν τῇ χάριτί σου,> ἵνα ἔξω μικρὰν προθυμίαν εἰς τὸ διορθώσασθαι ἐμαυτόν. Εἰ μὴ γὰρ ἡ χάρις σου φωτίσει μου τὴν ψυχὴν, οὐ δύναμαι κατανοῆσαι τὴν ἐν ἐμοὶ ἐμπάθειαν καὶ ἀμέλειαν. Οἴμοι γάρ, ὅτι προλαβοῦσα ἢ ἁμαρτία νομὴν ἐν ἐμοὶ εὐροῦσα, καθ' ἐκάστην ἁμαυροῖ, καὶ βυθίζει με, καὶ παροργίζει τὸν Θεὸν ὁ τάλας οὐ παύομαι, μὴ φοβούμενος τὸ πῦρ ἐκεῖνο τὸ ἄσβεστον, καὶ μὴ τρέμων τὰς ἀθανάτους τιμωρίας· συνήθειαν γὰρ λαβοῦσα ἢ ἁμαρτία, ἔλκει με εἰς παντελῆ ἀπώλειαν. Ἐμαυτὸν μὲν ἔλεγ 4.312 χω, καὶ οὐ παύομαι ἐξομολογούμενος, ἀλλὰ πάλιν ἐπιμένω τοῖς κακοῖς. Βλέπων οὐχ ὀρῶ, ἐπειδὴ μετανοῶν πλημμελῶ. Οὐ γνωσιμαχῶ πρὸς τὴν διάγνωσιν τῶν γινομένων, ἀλλὰ τῆς ἐμῆς κατηγορῶ μετανοίας. Ἐπειδὴ ὡς δούλος εἰμὶ τῆς ἁμαρτίας, καὶ μὴ

θέλων ποιῶ τὸ κακόν, καὶ ὡς στρατευθεὶς ὑπὸ τῆς ἁμαρτίας, αὐτῇ ὑποτάσσομαι· καὶ φυγεῖν δυνάμενος τελοῦμαι <αὐτῇ> διὰ τὴν βασιλεύουσάν μοι συνήθειαν. Ὀψώνια λαμβάνω τῆς σαρκός, τῶν παθῶν ἐπιμελούμενος. Γινώσκω τὴν ἐν ἐμοὶ πρόληψιν τῆς φθορᾶς, καὶ ὡσπερ δοῦλος, ὅτε κελευσθῶ, εὐθύς ἐργάζομαι αὐτήν. Φεύγω τὸν μέλλοντα πόλεμον, καὶ ὡς κύων σιδηρόδεδος ἐπιστρέφω πρὸς τὸν ἐπιτάσσοντα. Μισῶ μὲν τὴν ἁμαρτίαν, ἀποδιδράσκω τὴν παρανομίαν, καὶ τῷ πάθει ἐπιμένω· κρατοῦμαι γὰρ ὁ δέιλαιος καὶ μὴ θέλων ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. Ἐδούλευσα τῇ φύσει πρὸς ἀνάγκην, καὶ πηγάζει κατ' ἐμοῦ τὴν ἁμαρτίαν ὠνηθεῖσα τὴν προαίρεσιν. Ἄναβρύουσι κατ' ἐμοῦ τὰ πάθη, ἐπεὶ τὴν διάνοιαν ἤνωσα τῇ σαρκί, καὶ χωρισμὸν οὐ παραδέχεται. Σπεύδω τὴν προαίρεσιν μεταβαλεῖν, καὶ ἡ προλαβοῦσα κατάστασις ἀνθίστατά μοι. Ἐπείγομαι ὁ ταλαίπωρος τοῦ ἐλευθερῶ 4.313 σαί μου τὴν ψυχὴν, καὶ εἰς πολὺ με χρέος συνωθεῖ ὁ κακὸς δανειστής. Οὐχ ὑπομὶ 4.313 μνήσκει τὴν ἀνταπόδοσιν, ἀλλὰ φιλοτίμως κιχρᾶ, μηδέποτε ἀπολαμβάνειν βουλόμενος. Μόνον τὴν δουλείαν αἰρεῖται. Δίδωσιν ἵνα πλουτήσω ἐν τοῖς πάθεσι, καὶ τὸ χρέος οὐκ εἰσπράττεται. Θέλω ἀποδοῦναι ἐγώ, κάκεῖνος προστίθησιν. Ἐὰν δὲ καὶ δι' αὐτῶν μικρὸν ἐμαυτὸν βιάσω, προστίθησιν ἕτερα, ἵνα ἐκ τῶν αὐτοῦ ὀφθῶ καταβαλλόμενος· καὶ ὀρῶν ὅτι ἡ συνέχεια τοῦ χρέους πείθει με εἶναι ἁμαρτωλόν, εἰσάγει μοι νεωτέρας ἐπιθυμίας, καὶ ποιεῖ με ἐπιλανθάνεσθαι τῶν παθῶν, ἵνα μὴ ἐξομολογήσωμαι. Συντυγχάνω τοῖς ξένοις πάθεσι, καὶ ἀπασχολούμενος εἰς λήθην τῶν προτέρων ἔρχομαι. Συντίθεμαι τοῖς ἐπελθοῦσι, καὶ πάλιν χρεώστης εὐρίσκομαι. Προστρέχω αὐτοῖς ὡς φίλοις, καὶ κιχρῶντές μοι πάλιν ὡς δεσπότης εὐρίσκονται· καὶ ὁ πρὸ μικροῦ σπουδάζων ῥυσθῆναι, γίνομαι δι' αὐτῶν δοῦλος πολύπρατος. Σπεύδω ἐκκόψαι αὐτῶν τοὺς δεσμούς, καὶ ὑπὸ ἐτέρων ἄφνω κατέχομαι. Σπεύδω ἀπαλλαγῆναι τῆς στρατείας τῶν παθῶν, καὶ διὰ δοσοληψιῶν ὡς οἰκονόμος αὐτῶν εὐρίσκομαι. Ὡς τῆς ἐξουσίας ἐν ἐμοὶ τῶν παθῶν τῆς ἁμαρτίας! Ὡς τῆς δεσποτείας τοῦ κακοτέχνου καὶ δολίου Δράκοντος, ὅτι πρὸς τὴν φύσιν, καὶ τὰς συνωνὰς πραγματεῦ 4.314 εταὶ καὶ τοὺς ἀρραβῶνας δίδωσιν, ἵνα πωλήσῃ αὐτῇ τῇ ἁμαρτίᾳ τὴν διάνοιαν! Ἔπεισε κολακεῦσαί μου τὴν σάρκα τοῦ παραστήσαι αὐτήν εἰς λειτουργίαν τῆς ψυχῆς, καὶ ἠττήθη ὑπὸ τῆς ἡδονῆς. Εἰς ἀκрасίαν αὔθις ὕπνου τραπεῖς, παντελῶς τὴν λειτουργίαν μου ἔστερήθη. Εὐχομένον μου παρέσχε μοι πρὸς τινὰ ἡδονὴν εὐτελεῖ ἔννοιαν καὶ κρατεῖ μου δι' αὐτῆς, ὡς ἐν σχοινίῳ χαλκῶ, τὴν εὐτελεῖ διάνοιαν· θέλουσιν δὲ φυγεῖν οὐκ ἔᾶ διὰ τὸν σύνδεσμον. Ἀσφαλίξεται οὖν ἡ ἁμαρτία τὴν διάνοιαν, καὶ κλείει τὴν θύραν τῆς γνώσεως. Ἄει τηρεῖ τὸν νοῦν ἡ κακία, ἵνα μὴ πρὸς τὸν Θεὸν συμφωνήσας κωλύσῃ πραθῆναι τὴν σάρκα. Παράγει τὸ πλῆθος τῶν συμπεπλεγμένων λογισμῶν, καὶ πείθει ὅτι οὐκ ἔσται περὶ τοῦ μικροῦ τούτου ἔτασις, καὶ ὅτι οὐ δυνατὸν γνῶσιν εἶναι περὶ αὐτῶν, καὶ ὅτι λήθη τὰ τοιαῦτα παραβληθήσεται. Ἐγὼ δὲ ἐνώπιόν μου προβάλλω τὸν ἐμὸν ἔλεγχον, καὶ οἶδα ὅτι ἐμοὶ ἐπήρηται ἡ κόλασις. Τούτοις με συνέχει, τούτοις με καταδεσμεῖ, τούτοις με πωλεῖ καὶ ἀγοράζει, τούτοις με πλανᾷ, τούτοις με κολακεύει καὶ ὑποτάσσει, ὡς φησὶν ὁ Ἀπόστολος, ὅτι σαρκικός ἐστὶ πεπραμένος ὑπὸ τὴν ἁμαρτίαν· ἡ ἁμαρτία γὰρ ἐν τῇ σαρκί μου οὕσα δε 4.315 σπόζει τῆς διανοίας, καὶ κρατεῖ τὴν ψυχὴν ἐπὶ αἰτία σαρκὶ χρωμένη, καὶ δι' αὐτῆς καταπονεῖ. Ἐὰν βουλευθῇ νηστεῦσαι, ἢ ἀγρυπνήσαι, μαστίξαι δι' αὐτῆς αὐτήν, καταπονεῖ ὡς ἴδιαν ἐν ἀλύσει. Ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν καὶ ὡς πετεινὸν ὑψιπετὲς ταύτην κατέδησε, καὶ ὡς ἰσχυρὸν γίγαντα δι' αὐτῆς τῆς σαρκὸς ἔτεμε χεῖρας καὶ πόδας αὐτῆς. Οὔτε φυγεῖν δύναμαι, οὔτε βοηθηῖσαι ἐμαυτῷ. Οὐαὶ μοι, νεκρὸς εἶμι ὁ ζῶν, καὶ τυφλὸς ὁ βλέπων! Γέγονα ὡς κύων ὁ ἄνθρωπος, καὶ ὁ νοερός ὡς κτῆνος παραδέχομαι. Ἐλέησον σεαυτήν, ὦ ψυχὴ. Σπεῦσον <πρὸ τῆς ἀποφάσεως. Ἐπείχθητι> πρὸ τοῦ χωρισμοῦ, ἵνα μὴ ἀποκλεισθῶμεν σὺν ταῖς μωραῖς παρθένους, ὅπου οὐκ ἔστιν ἰδεῖν ζωὴν βροτῶν, ἢ λογίσασθαι περὶ δικαιοσύνης· ὅπου

οὐκ ἔστι πάλη δι' ἧς ζωὴ καὶ θάνατος ἐπιγίνεται· ὅπου οὐκ ἔστι σὰρξ δι' ἧς ὁ Ἐχθρὸς μυκτηρίζεται, ὑπὸ τῆς ἀσθενείας αὐτῆς ἠττώμενος. Ἐλέησόν με, ὁ Θεός, κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου· ἐὰν γὰρ ἐλεήσης με, θέλω ἀπαλλαγῆναι τῆς οἰκτρᾶς τῶν παθῶν διαθέσεως, ἐὰν ἐλεήσης με, ποθῶ τὴν πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα ἄρασθαι ὑπακοήν. Ἐὰν 4.316 ποιήσης κατὰ τὸ πλῆθος τῆς χρηστότητός σου, λυτρώσεις με· ἐὰν ἐκχέης ἐπ' ἐμὲ τὴν χρηστότητά σου, σωθήσομαι. Πείθομαι ὅτι δύνασαι, καὶ οὐκ ἀπαγορεύω. Οἶδα ὅτι νικᾷ τὸ πλῆθος τῶν οἰκτιρμῶν σου τὴν πληθὺν τῶν ἐμῶν ἀμαρτιῶν. Οἶδα ὅτι πάντας ἠλέησας, καὶ ἔλεεις τοὺς ἐπιστρέφοντας ἐξ ὅλης ἰσχύος αὐτῶν. Ὁμολογῶ κάγῳ ἀπήλαυσα τῆς χάριτός σου πολλάκις, ἀλλὰ μετὰ ταῦτα ἀθετήσας τῆς χάριτός σου ἤμαρτον ὡς οὐδεὶς. Ἄλλ' ὁ νεκροὺς ἐγείρας, ἔγειρον κάμῃ νεκρὸν ὄντα τῇ ἀμαρτίᾳ, καὶ ὁ τυφλοὺς θεραπεύσας, φώτισον τοὺς ἐσκοτισμένους ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας μου. Ὁ ἐκ στόματος τοῦ Ὁφειῶς τὸν Ἀδὰμ λυτρώσάμενος, ἔκσπασόν μεῖκ τοῦ βορβόρου τῶν ἀνομιῶν μου· ἐπεὶ πρόβατόν εἰμι σόν, καὶ λεοντόβρωτον γέγονα διὰ τὰ ἐμὰ θελήματα. Κύων γέγονα ταῖς ἀμαρτίαις, ἀλλ' υἱὸς γενήσομαι, ἰαθεὶς τῇ χάριτί σου. Ἀπεβλήθην ὡς λεπρός, ἀλλ' ἐὰν θελήσης καθαρισθῆσομαι. Οἶδα ὅτι μετὰ τὴν γνῶσιν ἤμαρτον, ἀλλ' ἔχω τοὺς Ἁγίους σου ὑπὲρ ἐμοῦ πρεσβεύοντας. Ὑπερβάλλω <πάντας> ταῖς ἀμαρτίαις, ἐπίσταμαι, ἀλλ' οὐχ ἠττᾶται ἡ χρηστότης σου. Ὁ δεδωκὼς τῷ τελῶνῃ τὸ προτέρημα, δώης κάμοι πλείονα πεπονηκότες κακά. Σὺ, Κύριε, τὸν Ζακχαῖον ἠλέησας ὡς ἄξιον, ἐμὲ δὲ ἐλεήσεις ἀνά 4.317 ξιον ὄντα. Λύκος ἦν ὁ Παῦλος ποτέ, διώκων τὰ πρόβατα τῆς ποιμνῆς σου· θηρίον ὑπῆρχε τὰ πρόβατα διασπῶν, καὶ γέγονε ποιμὴν τῇ χάριτί σου θεραπεύων τὰ πρόβατα. Καὶ οἶδα ὅτι αὐτὸς ἐν ἀγνοίᾳ ἐποίησε τὴν ἀμαρτίαν· καὶ ὡς ἀγνοήσας ἀφέσεως ἔτυχε καὶ πλείονος χάριτος. Ἄλλὰ σὺ, Κύριε, κρίνας τὴν ἐμὴν ἐν γνῶσει ἀμαρτίαν, ἐλεήσεις τῇ υπερβαλλούσῃ σου χάριτι. Οἴμοι, οἴμοι! Αἰδοῦμαι τοὺς νῦν αἰδουμένους με, μὴ τότε αὐτοὺς αἰσχυθῶ διὰ τὰς κρυπτάς μου ἀμαρτίας. Αἰσχύνομαι τοὺς γεννήσαντάς με, μὴ τότε κατακρινουσί με τὸν ἐπηγγελμένον τὰ ὑπὲρ τὸν βίον. Ὡς ἐκείνην βούλομαι τὴν χήραν γενέσθαι, ἥτις ἐπὶ πολὺ ὀχλήσασα τῷ κριτῇ, τοῦ σκοποῦ ἐπέτυχεν· καὶ ὡς ὁ φίλος ὁ ἀναιδὴς θέλω ὀφθῆναι πρὸς σὲ τὸν ὑπεράγαθον καὶ μόνον Δεσπότην, ἵνα ἐπιστρέψῃς ψυχὴν ἐν ἀμαρτίαις αἰχμαλωτισθεῖσαν. Ἐκεῖνος ἄρτον ἐζήτησε εἰς παραμυθίαν, ἐγὼ δὲ ψυχῆς λυσίπονον· ἐκεῖνος τροφήν σαρκὸς ἤτησεν, ἐγὼ δὲ ψυχῆς ἀνάκτισιν. 4.318 Εἰσάκουσον ὡς ἀγαθὸς καὶ ὑπεράγαθος φωνῆς τοῦ κλαυθμοῦ τῶν δακρύων μου, καὶ ἐπίστρεψόν με, ἵνα ποιήσω καρπὸν μετανοίας. Δρόσιόν μου τὸν καύσωνα τοῦ συνειδότος. Ἄνακαίνισόν με παλαιούμενον τοῖς πάθεσι τῆς ἀμαρτίας, ὅπως τῆς δουλείας τούτων ἀπαλλαγῆς ἀναπνεύσω ἠδέως τὸν τῆς ἐλευθερίας ἀέρα, καὶ μετὰ χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης δοξάσω τὴν σὴν ἀγαθότητα. Οἶδας, ὦ Δέσποτα, ὅτι ἀπὸ μικροῦ πόνου τῆς ψυχῆς μου τολμῶ ταῦτα φθέγγεσθαι ἐνώπιόν σου. Οἶδα κάγῳ ὁ ἀμαρτωλὸς ὅτι εὐσπλαγχνος εἶ, Κύριε, καὶ θέλεις μεταβληθῆναι με, ἀλλὰ τὸν καρπὸν ποθεῖς τῆς ἐμῆς προαιρέσεως, καὶ ἔτοιμος εἶ εἰς τὸ ἐλεῆσαί με, ἀλλὰ περιμένεις τὴν ἐμὴν διάθεσιν· ἐλεῶν γὰρ διδάξει βούλει με, καὶ συγγινώσκων θέλεις με κτήσασθαι κοινωνὸν τῆς σῆς βασιλείας. Φεῦ τῆς ἐμῆς ἀναισθησίας! Φεῦ τῆς ἐμῆς ἀθλιότητος! Ὡ παχεῖα καὶ γεώδης ψυχὴ! Ὡ καρδία διεστραμμένη! Ὡ στόμα πλήρες πικρίας! Ὡ λάρυγξ τάφος ἀνεωγμένος! Τί οὐ μέμνησαι τὴν ἀπαραίτητον ὁδὸν τοῦ χωρισμοῦ σου, ψυχὴ; Τί οὐχ ἐτοιμάζῃ πρὸς τὴν αὐτὴν πορείαν; Τί ἀνηλεῶς χρᾶ τῇ σῇ ἀπωλείᾳ; Τί ἐπισπᾶς ἑαυτῇ τὰς αἰωνίους τιμωρίας; Τί ποιεῖς, ὦ ψυχὴ, διάγουσα ὡς ἄλογον ἀσύνετον; 4.319 Οἴμοι, πῶς τοῦ φωτὸς προαιροῦμαι τὸ σκότος! <Πῶς τῆς ζωῆς προτιμῶ τὸν θάνατον!> Πῶς τῆς σήμερον οὔσης ἡδονῆς καὶ αὔριον οὐκ οὔσης τῶν αἰωνίων καὶ ἀπορρήτων ἀγαθῶν προηγοῦμαι! Οἴμοι, πῶς τῆς ἡλιομόρφου ἐκείνης στολῆς τὴν σκοτεινὴν καὶ μέλαιναν ἀμφιένυσθαι προαιροῦμαι! Πῶς τῆς βασιλείας

προτιμῶ τὴν ζοφεράν τοῦ ἄδου ἐνοίκησιν! Οἴμοι τῷ ἁμαρτωλῷ, ὅτι ἐγὼ μόνος ἐν γνῶσει ἐκὼν τραυματίζομαι! Ἐλθὲ εἰς σεαυτήν, ψυχὴ. Φοβήθητι τὸν Θεόν. Θεράπευσον αὐτὸν ἐν πάσαις ταῖς ἀρεταῖς, ἵνα μὴ δέξῃ ἐκ τῆς χειρὸς αὐτοῦ διπλᾶς τὰς τιμωρίας. Πόθησόν σου τὸν Θεόν, καὶ πορεύου εἰς τὴν ὁδὸν αὐτοῦ εὐγενῶς. Σύνες, ὦ ψυχὴ, ὅτι ὁ αἰὼν οὗτος σκάμματι ἔοικε, καὶ ὁ Δράκων ὁ ἰσχυρὸς πάντως ἀγωνίζεται νικῆσαι. <Ὑπὸ τινῶν μὲν νικᾶται καὶ καταπατεῖται, τινὰς δὲ αὐτὸς νικᾷ καὶ καταπατεῖ.> Ὑπὸ τινῶν καταβάλλεται καὶ μυκτηρίζεται, τινὰς δὲ αὐτὸς καταβάλλει καὶ μυκτηρίζει. Οἱ μὲν διὰ τῆς πλάνης αὐτοῦ ἠττῶνται, οἱ δὲ διὰ τῆς πάλης αὐτοῦ στεφανοῦνται· οἱ μὲν διὰ τῆς πικρότητος αὐτοῦ, τῆς τερπνότητος τῆς αἰωνίου ζωῆς ἐπιτυγχάνουσιν, οἱ δὲ διὰ τῆς γλυκύτητος αὐτοῦ, τὴν πικρότητα τῆς αἰωνίου κολάσεως εὐρίσκουσιν· οἱ μὲν διὰ τῆς εἰς ἄκρον ἀκτημοσύνης 4.3 εὐχερῶς αὐτοῦ περιγίνονται, τῶν δὲ διὰ τὴν περιβολὴν τῶν γηίνων εὐχερῶς αὐτὸς περιγίνεται. Τοῖς μὲν ποθοῦσι τὸν Θεὸν ἐξ ὅλης ψυχῆς, ὁ πόλεμος αὐτοῦ ὡς οὐδὲν ἔστι, τοῖς δὲ ποθοῦσι τὸν κόσμον, ὁ πόλεμος αὐτοῦ δυσχερὴς καὶ ἀβάστακτος. Σύνες, ψυχὴ ἀθλία, ὅτι ἡ χαρὰ τοῦ αἰῶνος τούτου καὶ ἡ τρυφή καὶ ἡ ἄνεσις ἀνάμεστοι λύπης καὶ πικρότητός εἰσιν· αἱ δὲ θλίψεις καὶ ἡ νηστεία καὶ ἡ κακοπάθεια χαρὰν ἀνεκκλήτητον καὶ ζωὴν αἰώνιον προξενοῦσιν. Ἐπίστρεψον, ὦ ψυχὴ. Ἀγωνίσαι ἐν ἡσυχῶ, ἵνα, ὅταν ἔλθῃ ἡ ὥρα τοῦ θανάτου καὶ χωρισμοῦ, μὴ εὕρῃ σε ἀνέτοιμον. Ἐνόησον, ὦ ψυχὴ μου, εἰς τὴν σὴν κλῆσιν καὶ εἰς τὸ σὸν πολίτευμα, πῶς πορεύῃ. Ἐνεκεν τίνος, καὶ ἕως πότε <σύ λυπῆ καὶ στενάζεις, ὦ ψυχὴ ἐλευθέρα!> Οἱ πάντες εἰς τέλος ἦλθον τῶν γηίνων, καὶ εἰς τὴν σὴν ἀμεριμνίαν τέλος φθάσει. <Κατανύγηθι καὶ πρόσπεσον. Ἰλέωσαι τὸν πανοικτίρμονα Θεόν, ὅπως σε λυτρώσῃ πάντων τῶν ἐνόητων σοι λυπηρῶν. Διὰ πρεσβειῶν πάντων τῶν Ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος αὐτῷ εὐαρεστησάντων· ὅτι αὐτῷ πρέπει πᾶσα δόξα καὶ τιμὴ καὶ προσκύνησις, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.> 5.321 Πένθος τῇ Παρασκευῇ ἑσπέρας Ψυχὴ τελθιμμένη προσέρχεται σοι, ἅγιε Δέσποτα, καὶ μετὰ δακρύων ἐντυγχάνει σοι περὶ τοῦ λυμεῶνος Ἐχθροῦ, καὶ μετὰ ταπεινώσεως προσπίπτει δεομένη σου περὶ τοῦ θλίβοντος αὐτὴν ἀντικειμένου. Ἐπὶ οὖν ἀναιδῶς σοι προσέρχεται, ἐπάκουσον αὐτῆς ἐν τάχει, καὶ καταφυγοῦσαν πρὸς σὲ ποθεινῶς, ἐπίσκεψαι αὐτὴν ἐπιμελῶς. Ἐὰν ὑπερίδῃς αὐτὴν τεθλιμμένην, ἀπώλετο· ἐὰν βραδύνης ἐπακοῦσαι αὐτῆς συνεχομένης, ἐξέλιπεν. Ἐὰν δὲ διὰ τοὺς οἰκτιρμούς σου ἐπισκέψῃ αὐτὴν, εὐρίσκεται· ἐὰν ἐπιβλέψῃ ἐπ' αὐτήν, σῶζεται· ἐὰν ἐπακούσῃς αὐτῆς, ἐνδυναμοῦται. Μὴ ὑπερίδῃς αὐτήν, ἵνα μὴ ὑπολάβῃ ὁ Ἐχθρὸς, <ὅτι ἀποστάσιον δέδωκας αὐτῇ, καὶ ἀπέπεμψας αὐτήν>. Μὴ μνησθῆς τῶν κακίστων μου παροξυσμῶν, ὧν ἐγὼ παρώξυνα τὴν χάριν σου, ὦ Δέσποτα ἐλεῆμων, καὶ μὴ ποιήσῃς κατὰ πάντα τὰ ἔργα μου, ἀλλὰ μᾶλλον δώρησαί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ χρόνον μικρόν, ἵνα εὕρω καιρὸν μετανοίας ἀληθινῆς, φιλάνθρωπε ἀγαθέ. Ἐβάστασεν ἡ χάρις σου νεότητος ἁμαρτίας καὶ ἀνομίας πλήθος πολὺ, καὶ νῦν βαστάσοι ἀθέτησιν, παροξυσμόν, προπέτειαν. 5.322 Ἐγὼ αὐτὸς ἐπίσταμαι, Κύριε, ὅτι ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ, ὅτι οὐ βούλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, <ὡς τὸ ἐπιστρέψαι καὶ ζῆν αὐτόν,> ἀλλὰ μᾶλλον τὸ σωθῆναι ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ἐν τοῖς σοῖς οἰκτιρμοῖς. Ἡ χάρις σου, Δέσποτα φιλόψυχε, καθ' ἑκάστην νικᾶται ἐκ τῶν ἰδίων σπλάγγνων καὶ οἰκτιρμῶν <ἐλεῆσαι καὶ σῶσαι τοὺς ποθοῦντάς σε. Ἐπισκέπτεται μου τὴν καρδίαν αὐτὴ συνεχῶς, καὶ ἐὰν εὕρῃ ἀνάπαυσιν, εἰσιοῦσα κατοικεῖ ἐν αὐτῇ· ἐὰν δὲ μὴ εὕρῃ αὐτὴν καθαρὰν, ἀφίσταται εὐθέως. Πάλιν δὲ οἱ οἰκτιρμοί σου ἀναγκάζουσιν αὐτὴν ἐλθεῖν, καὶ ἐπισκέψασθαί με τὸν ἀνάξιον· ἐγὼ δὲ ὁ τάλας εἰμὶ τῇ προαιρέσει τρεπτός, οὐχὶ δὲ κατὰ φύσιν. Εὐρίσκομαι ἀεὶ μετέωρος καὶ χαῦνος καὶ πονηρός. Παρορῶ μου τὸν νοῦν ἀπὸ ῥαθυμίας, καὶ ἐνθυμίζει μου ὁ Ἐχθρὸς ἐνθυμήσεις πονηράς, ἀσελγείας μουσαράς, γυναῖκας εὐειδεῖς. Γλυκαίνει μου τὸν νοῦν, καὶ μολύνει μου τὴν ψυχὴν, καὶ πολλάκις ἐν ταῖς πρότερόν μου ἀνομίαις

πάλιν εὐρίσκομαι, κείμενος ὡς ἐν βορβόρῳ ἐν τοῖς ῥυπαροῖς λογιμοῖς. Ἐλθοῦσα δὲ ἡ χάρις σου ἐν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ, εὐρίσκει δυσωδίαν διὰ τῶν ῥυπαρῶν λογιμῶν, καὶ ἀφίσταται εὐθέως, μὴ εὐροῦσα εἴσοδον εἰσελθεῖν καὶ κατοικῆσαι εἰς ἐμέ, καθὼς θέλει. Πλήν νύσσει μου τὴν καρδίαν γλυκα 5.323 σμῶ φωτεινῶ, ἵνα ἔλθω εἰς αἴσθησιν, ὅτι ἐπεσκέψατό με, καὶ οὐχ εὗρεν εἴσοδον, ἴν' οὕτω γλυκανθεὶς ἐπιζητήσω αὐτήν. Οἶδα δὲ ὅτι ὑπὸ τῆς ἰδίας εὐσπλαγχνίας βιαζομένη ἐλεῆσαί με, οὐκ ἀφίσταται ἀπ' ἐμοῦ παντελῶς>. Ὡ ἀγαθότητος καὶ φιλανθρωπίας Θεοῦ! Πῶς ποθεῖ καὶ βιάζεται πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι! Φεῖσαι, Κύριε, τοῦ ἀχρείου δούλου σου. Φεῖσαι, εὐσπλαγχνε Χριστέ Σωτήρ, τοῦ οἰκείου πλάσματος. Ἐὰν γὰρ μὴ σύ, Κύριε, συνετίσης με τὸν ἄθλιον, καὶ δῶης μοι φωτισμὸν καρδίας, οὐ δύναμαι ὑπὸ τῆς πολλῆς μου μοχθηρίας κατανοῆσαι τὴν ἐμὴν ἀμέλειαν καὶ χαυνότητα. Ἄλλ' ἐπειδὴ συνέχομαι ὑπὸ τοῦ πικροῦ Ἐχθροῦ τοῦ θλίβοντός με, ἀεὶ βοήσω ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα, ὅπως ἂν λυτρώσης με ἐκ τῶν αὐτοῦ παγίδων, ὅτι καθ' ἑκάστην ὥραν ἀνανεοῖ ἐπ' ἐμέ τὰ μηχανήματα αὐτοῦ· καθ' ἑκάστην ὥραν πορνικοῖς λογιμοῖς καὶ ἡδονῶν ἐπιθυμίαις ἐκθλίβει μου τὴν ψυχὴν. Ἡ δύναμις σου, Χριστέ, ἡ ἐπιτιμήσασα κύμασι θαλαττίοις, ἐπιτιμήσοι αὐτῶ, ὅπως ἂν καταργηθῇ ἀπ' ἐμοῦ τοῦ ἀχρείου δούλου σου· <σπεύδει γὰρ δεσποτεῦσαι τῆς ἐμῆς διανοίας ἀπὸ τῆς γλυκύτητος καὶ τῆς καλῆς μελέτης τῶν ἀγίων σου ἐντολῶν>. Κατάπεμψον, Δέ 5.324 σποτα, τὴν χάριν σου ἐν τάχει, ἵνα ἀπελάσῃ ἀπὸ τοῦ δούλου σου τὸν Δράκοντα τὸν μέγαν σὺν πᾶσι τοῖς λογιμοῖς αὐτοῦ τοῖς αἰσχροῖς καὶ πονηροῖς, ἐπειδὴ τὰ πλήγματα τῶν βελῶν αὐτοῦ γεγονάσι σαθρὰ σαπήματα ἐν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ· ἐγὼ δὲ παντοιοτρόπως κρύπτω αὐτὰ ἐν τῇ ἐμῇ ἀφροσύνῃ. Ἀγαθὸς ἰατρός βοᾷ πρὸς ἐμέ· μισθοὺς οὐ ζητεῖ· αἵματα οὐκ ἐκχέει. Ἡ ὀκνηρία μου οὐ συγχωρεῖ μοι ἀπελθεῖν πρὸς αὐτόν. Ἔρχεται αὐτὸς τοῦ θεραπεῦσαί με, καὶ εὐρίσκει με ἐσθίοντα τὰ τραύματα τὰ ἐμά. Ὅταν φάγω, τότε μεταμελοῦμαι, ἀλλ' ἡ μεταμέλειά μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. Δοτῆρ πάντων τῶν ἰαμάτων καὶ πατὴρ τῶν οἰκτιρμῶν σὺ εἶ μόνος ὁ Θεὸς ὁ ἀγαθὸς καὶ εὐσπλαγχνος, ὁ δωρούμενος ἀεὶ ἀγαθὰ τοῖς αἰτουσὶ σε. Ἐπειδὴ αὐτὸς ἐγὼ πεπεύραμαι συνεχῶς ἀμέτρων σου ἰαμάτων καὶ δωρεῶν ἀγαθῶν τῶν ἐμοὶ δωρουμένων ἡμέραν καθ' ἡμέραν. Ἄμετρον πλάτος ὑπάρχει ἡ χάρις τῶν ἰαμάτων σου, Δέσποτα, καὶ πᾶσι τοῖς προσερχομένοις σοι παρέχει ἴασιν· <καὶ γὰρ τὰ ἐμά τραύματα συνεχῶς ἰῶνται διὰ τῶν σῶν οἰκτιρμῶν· καὶ πάλιν σαθροῦνται διὰ τὴν ἐμὴν ἀμέλειαν>. Χάριν τούτων ἀδεῶς ἰκετεύω τὴν σὴν ἀγαθότητα, ἀνεξίκακε Κύριε, ὅπως ἔλθῃ ἐπ' ἐμέ συνήθως ἡ χάρις σου, καὶ ἐπισυναῖξῃ τὴν ἐμὴν διάνοιαν, καὶ 5.325 ἰάσῃται πάλιν τὰ δεινὰ μου τραύματα. Ἴδου γὰρ οἱ περισπασμοὶ <καὶ> αἱ μέριμναι τοῦ προσκαίρου καιροῦ ἀδολεσχοῦσι καὶ ἀμεριμνοῦσιν ἀπ' ἐμοῦ τὰ ἀγαθὰ σου τὰ αἰώνια· αὐτὸς δὲ μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί. Οὔτε οὐρανὸς οὔτε γῆ δύνανται ἀποδοῦναι ἀξίας ἀμοιβὰς ἀντὶ σῶν ἰαμάτων καὶ χαρισμάτων· τιμὴν γὰρ οὐκ ἔχουσιν ἐπάξιον ἀποδοῦναί σοι. Διὰ δακρύων χαρίζεις αὐτά, καὶ διὰ κλαυθμοῦ πικροῦ αἰώνιον τρυφήν. Ὡ δύναμις δακρύων, πόσα ἰσχύεις! Δώρησαί μοι, Κύριε, τῷ ἀναξίῳ δούλῳ σου δάκρυα μετανοίας, ἵνα πλύνω τὰς ἀμαρτίας μου, ἵνα φωτισθῇ ἡ καρδία μου, ὅπως ἂν ἐξαλειφθῇ τὸ μέγα μου γραμματεῖον ἐν δάκρυσιν ὀλίγοις, καὶ κατασβεσθῇ δι' ὀλίγου κλαυθμοῦ τὸ πῦρ τὸ δι' ἐμέ καιόμενον· οἱ γὰρ ἐνταῦθα κλαύσουσι, ῥυσθήσονται τῶν αἰωνίων κλαυθμῶν. Ἴδου γὰρ συνάγω τοὺς λογιμοὺς μου πανταχόθεν, καὶ οὔπω ἠλευθερώθην ἀπὸ τῶν ἐνεργειῶν τῶν πονηρῶν πνευμάτων τῶν μελλόντων με κωλύειν διὰ τούτων ἐν τῷ ἀέρι· οὔπω ἔγγων τὸ βάρος τοῦ πλήθους τῶν ἀμαρτιῶν μου· <οὔπω ἠλευθερώθην ἀπὸ τῶν αἰτιῶν τῆς γεέννης. Τὰ ἔλκοντα εἰς αὐτὴν ἔτι καρποφοροῦσιν ἐν ἐμοί, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῆς κινοῦνται ἐν τῇ καρδίᾳ μου>. Οἱ καταποντίζοντές με εἰς αὐτὴν ἔτι καρποφοροῦσιν ἐν τῇ σαρκὶ μου. 5.326 Ἔως πότε ὁ τάλας μεθύω ἄνευ οἴνου, καὶ ἀμελῶ ὡς ξένα τὰ ἐμά; Ὡς

δοῦλος πονηρὸς τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὕτως ἐπιβουλεύομαι τῆς ἐμῆς σωτηρίας, καὶ ὡς ἂν ὑπελάμβανεν ἕτερος τοὺς ἐμοὺς πόνους, οὕτως οὐ θέλω ἀγρυπνῆσαι. Καθ' ἑκάστην παροξύνω τὴν σὴν μακροθυμίαν. Πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχω τὴν ἐμὴν πικρότητα. Πάντα μακροθυμεῖς διὰ τὴν πολλὴν σου ἀγαθότητα. Δώρησαί μοι, Κύριε, φάρμακον ἐπιστροφῆς, ἵνα ἰαθῶ τῶν πικρῶν μου τραυμάτων. Δώρησαί μοι εἰσελθεῖν εἰς ἐγκρατείας στάδιον. Δώρησαί μοι ἐν κατανύξει καρδίας διελθεῖν πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς μου. Φώτισον τοὺς ἐσκοτισμένους ὀφθαλμοὺς τῆς διανοίας μου, <καὶ φύλαξον αὐτήν, ἵνα μὴ σκοτιζῆται ὑπὸ τοῦ δολίου Ἐχθροῦ τὸ ὀπτικὸν τῆς ψυχῆς μου· καὶ ἐνδυνάμωσόν με, ὅπως κἂν μίαν ἐβδομάδα προθύμως ἐργάσωμαι ἐν τῷ σῶ ἄμπελῶνι>, ἐπειδὴ ἐξέλιπεν ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μου ἐν ματαιότητι καὶ ἐν λογισμοῖς αἰσχροῖς. Ὡρα ἐνδεκάτη ἐστὶν ὁ χρόνος τοῦ βίου μου τοῦ ματαίου. Κυβέρνησον, Κύριε, τὸ σκάφος τῆς ἐμῆς πραγματείας, καὶ δώρησαι σύνεσιν τῷ εὐτελεῖ ἐμπόρῳ, ἵνα ἐμπορεύσωμαι τὴν ἐμαυτοῦ πραγματείαν, ἕως καιρὸς ἐστὶ μοι. <Καὶ γὰρ τοῦ σκάφους ὁ πλοῦς ἤδη ἔφθασεν εἰς τέλος. Μέγας 5.327 χειμῶν ἐστὶ, καὶ ὁ καιρὸς προσκαλεῖται με τὸν μετέωρον· δεῦρο δεῖξον, ὀκνηρέ, πᾶσαν ἐμπορίαν τοῦ χρόνου τῆς ζωῆς σου. Καὶ ὥρα θανάτου φοβεῖ με τὸν ἄθλιον> ὥρα γὰρ τοῦ χωρισμοῦ ἦλθε πρὸ ὀφθαλμῶν μου, καὶ σφόδρα ἐφοβήθην κατανοήσας τὴν ἐμὴν πενίαν. Ἄντι τοῦ χαρῆναί με, μᾶλλον ἐφοβήθην, <μὴ ποιήσας ἄξια ἔργα πρὸς τὴν χάριν>. Φοβερὰ ὄντως ἐστίν, ὧ ψυχὴ, παρουσία θανάτου ἐμπαθέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς καὶ χάνοις, καὶ τοῖς μὴ σπουδάζουσι πολιτεύεσθαι ἀγνῶς ἐν τῷ ματαίῳ βίῳ τούτῳ. Οἱ μὲν γὰρ ἐργάται καὶ τέλειοι ἀσκηταὶ ἀγάλλονται ἐν τῇ ὥρᾳ τοῦ χωρισμοῦ, ὀρῶντες πρὸ ὀφθαλμῶν τὸν κάματον τὸν μέγαν τῆς αὐτῶν ἀσκήσεως, ἀγρυπνῶν, νηστειῶν, μετανοιῶν, εὐχῶν, δακρύων, σάκκων. Σκιρτᾷ αὐτῶν ἡ ψυχὴ, ὅτι εἰς ἀνάπαυσιν προτρέπεται ἀπελθεῖν ἐκ τοῦ οἰκείου σώματος· λύπη δὲ σφοδροτάτη <ἐστὶν ἡ ὥρα τοῦ> χωρισμοῦ ἁμαρτωλοῦ ὀρῶντος πρὸ ὀφθαλμῶν τὴν αὐτοῦ ἀμέλειαν, καὶ τὴν ἀκρασίαν, καὶ τὴν χαννότητα, τὴν ὕλην τῆς πολυκτημοσύνης· ἀλλ' οὐ συγχωρεῖται παντελῶς τι φθέγγασθαι· ἀποτομία γὰρ κέχρηται τὸ πρόσταγμα. Ὅση μεταμέλεια τότε τὴν καρδίαν λαμβάνει τοῦ ἀμελήσαντος ὧδε τῆς ἐαυ 5.328 τοῦ σωτηρίας! <Ὅσος ἐστὶν ὁ βασανισμὸς τῆς ψυχῆς αὐτοῦ κρυπτῶς!> Οἴμοι, ψυχὴ, οἴμοι! Ἐνεκεν τίνος ἀμελεῖς σου τῆς ζωῆς; Ἴνα τί μετέωρος διάγεις τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου; Ἄφνω γίνεται ἡ κλῆσίς σου, καὶ τί ποιήσεις ἐκεῖ, ἐνταῦθα ἀμελοῦσα, ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ φοβεροῦ Δικαστοῦ; Πῶς κλέπτει σε ὁ Ἐχθρὸς, καὶ οὐ συνιεῖς; Πῶς συλᾷ σε τὸν οὐράνιον πλοῦτον, καὶ ἀγνοεῖς, μετέωρε; Μακρόθυμε, ἀντιλαβοῦ μου, Υἱὲ τοῦ Θεοῦ, ἀναμάρτητε Χριστέ. Δώρησαί μοι, Σωτήρ, τὴν μελέτην τῆς μελλούσης ζωῆς, <ὅπως ἂν μὴ σχῶ ποτὲ ἐν τῇ ἐμῇ καρδίᾳ πλὴν ταύτης τῆς μελέτης>, ἵνα τὰ σὰ θελήματα ἐκτελέσω. Κἂν ἐν γήρει, τῆς χάριτός σου συνεργόν με ποιήσον, ἵνα πραγματεύσωμαι καλῶς ἐν ἀργυρίῳ, ὃ αὐτός μοι δέδωκας, Βασιλεῦ οὐράνιε. Πῶς ἄρα ἔχω παραστῆναι ὁ μετέωρος ἐγὼ ἔμπροσθεν τοῦ φοβεροῦ σου βήματος; Πῶς ἐγὼ ὁ ἀνυπομόνητος καὶ ἄκαρπος σὺν τελείοις εὐρεθῶ τοῖς ποιήσασιν ὧδε καρπὸν δικαιοσύνης; Ἐν ποίᾳ διαγωγῇ γνωρισθῶ, ὅταν οἱ Ἅγιοι γνωρίζωσιν ἀλλήλους ἐν παστοῖς οὐρανίοις; Ὅσοι, δίκαιοι, σώφρονες, ταπεινοί, ἐν φωτὶ ἀδύτῳ πορεύονται· ἁμαρτωλοί, φαῦλοι, ὑπερήφανοι, ἀλαζόνες, σπαταλῶντες ἀμερίμνως, ἐν πυρὶ αἰώνιῳ καὶ ἀκατασβέστῳ. 5.329 Ὡ ψυχὴ ἀσύνετε, ὧ ψυχὴ ἀναίσθητε, ὧ ψυχὴ μισήσασα τὴν σεαυτῆς ζωὴν αἰώνιον! <Ἔως πότε περισπασμοὶ σύρουσί σε ἐπὶ τῆς γῆς;> Ἔως πότε ἡ κακὴ συνήθεια τῶν πονηρῶν λογισμῶν ἔλκει σε; <Οὐκ οἶδας ὅτι οἱ πονηροὶ λογισμοὶ ὡς νέφη γίνονται σκοτεινὰ ἔμπροσθέν σου τοῦ μὴ νήφειν πρὸς Θεόν; Καὶ σὺ μὲν προσδοκᾷς ἐν ἀμελείᾳ ὅτι βραδύνει ἐλθεῖν ὁ οὐράνιος Νυμφίος· ἀλλ' ὡς ἀστραπὴ γενήσεται ἡ αὐτοῦ παρουσία>. Προσδοκᾷς ἐν τῇ σῇ ἀμελείᾳ ὅτι βραδύνει εἰσελθεῖν ἡ τελευτὴ σου, ἀλλ' ὡς ἀστραπὴ εἰσέλθη σοι. Γρηγόρησον, ὧ

ψυχή μου, <έν ὥρα τοῦ πολέμου. Δεήθητι τοῦ Θεοῦ> ἐν δάκρυσιν εὐχομένη. Βόησον ἐξ ὅλης σου καρδίας, <βόησον μετὰ πόνου καρδίας,> ὅπως εὕρη σε εἰς ἐπιστροφὴν. <Καὶ εὐθὺς καταπέμψει εἰς τὴν σὴν βοήθειαν Ἄγγελον οἰκτίρμονα, καὶ ῥύσεται σε ἐξ αὐτοῦ τοῦ πολέμου καὶ τῆς συγχύσεως τοῦ Ἐχθροῦ. Ἰλάσθητί μοι, Κύριε, τῷ ἁμαρτωλῷ, καὶ συγχώρησόν μοι τὰς ἁμαρτίας μου, καὶ ἐπίστρεψόν με, πρὸ τοῦ ἔλθειν τὸ πρόσταγμα τὸ φοβερόν, καὶ λαβεῖν με ἀνέτοιμον καὶ ἥσυχυμένον. Πρεσβείαις τῆς παναχράντου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, καὶ πάντων τῶν Ἁγίων> ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν>. 6.330 Πένθος τῷ Σαββάτῳ ἑσπέρας Νῦν, ἔτι καὶ σήμερον, κατησχυμένῳ προσώπῳ καὶ εἰς γῆν νεύοντι, τολμῶ λαλῆσαι πρὸς τὸν Δεσπότην τῶν Ἀγγέλων καὶ Δημιουργῶν τῶν ἀπάντων· ἐγὼ δὲ εἰμὶ γῆ καὶ σποδός· ὄνειδος ἀνθρώπων καὶ ἐξουθένημα λαοῦ· σκώληξ ἀληθῶς καὶ οὐκ ἄνθρωπος, κατεγνωσμένος ὢν, ὅλως κατώδυνος καὶ κατηφείας πλήρης. Πῶς ἀτενίσω πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα, Δέσποτα; <Ἐν ποίᾳ καρδίᾳ, ἐν ποίῳ συνειδότη;> Ποίαν γλῶτταν ἀσεβῆ καὶ μεμολυσμένην τολμήσω κινήσαι; Πῶς δὲ τὴν ἀρχὴν ποιήσω τῆς ἐμῆς ἐξομολογήσεως; Ὑπὲρ τὸ μέτρον ὁ τάλας τὸ ὄνομά σου παρώξυνα, καὶ ὑπὲρ τὸν ἄσωτον ἀσώτως ἐβίωσα. Τὸ γὰρ ἐν ἐμοὶ κατ' εἰκόνα σου μολύννας ἠχρείωσα, καὶ τὴν φωνὴν τῶν προσταγμάτων σου οὐκ ἐτήρησα. Ποίων μου ἁμαρτιῶν ἄφεσιν ὁ ἁμαρτωλὸς πρότερον αἰτήσω; Τῶν ἐν γνώσει ἀσυγκρίτως ἀσυγγνώστων, ἢ τῶν ἐν παραβάσει τῶν ἀγίων σου ἐντολῶν, ἢ τῶν ἐν συγκαταθέσει τῶν πονηρῶν λογισμῶν; 6.331 Οἶδα, Κύριε, ὅτι διὰ τοὺς πολλοὺς μολυσμοὺς τῆς ψυχῆς μου καὶ τὴν ἀκαθαρσίαν μου οὐκ εἰμὶ ἄξιός τῆς σῆς φοβερᾶς ἐπικλήσεως. Οὐ δύναμαι στῆναι εἰς προσευχὴν ἐνώπιόν σου· οὐ δύναμαι ἀτενίσει καὶ ἰδεῖν εἰς τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι ταῖς ἀτόποις ἐπιθυμίαις θύραν ἀνοίξας, καὶ <ἀλόγοις> καὶ ἀτάκτοις ὄρμαϊς χρησάμενος, τὴν ταλαίπωρόν μου ψυχὴν τοῖς πάθεσι κατεμόλυνα· <ὅτι κατεπόθην τῇ ἄλμῃ τῶν ἡδονῶν τῆς πικρίας> ὅτι μοχθηρία γνώμης τὸν χιτῶνα τῆς ψυχῆς μου ἐσπίλωσα· ὅτι ὄλος ἐφυράθη ὁ νοῦς μου τοῖς λογισμοῖς τῶν δαιμόνων· ὅτι διὰ τῶν ἔργων μου πάντων καὶ λογισμῶν παρεπίκρανα καὶ ἀεὶ πικραίνω τὴν σὴν ἀγαθότητα, τὸν δὲ Ἐχθρόν μου καὶ πολεμοῦντά με ἀεὶ ἐπισπῶμαι καὶ θεραπεύω. Ἐλέγχει μου τὴν διάνοιαν ἢ ἐμὴ συνειδήσις. Καταισχύνω τὸ πρόσωπόν μου. Ἐν τῇ καρδίᾳ μου αὐτοκατάκριτός εἰμι πρὸ τῆς ἀποκειμένης μοι κρίσεως. Ἐχῶ θριαμβεύουσάν με τὴν προσοῦσάν μοι ἄσωτίαν, ὅτι ἀεὶ τῷ βορβόρῳ τῆς γαστριμαργίας ἐγκαλινδοῦμαι· <ἔχω στηλιτεύουσάν με τὴν φαύλην μου πολιτείαν, ὅτι ἀεὶ ταῖς ἡδοναῖς ἀμαυροῦμαι· ἔχω καταισχύνουσάν με τὴν παροῦσάν μου γύμνωσιν, ὅτι ἀεὶ τὴν δυσωδίαν τῶν παθῶν ἀναμάττομαι,> ἀεὶ τοῖς ῥυπαροῖς λογισμοῖς καταχραίνομαι. Παιδιόθεν ἐγενόμην σκευὸς τῆς φθοροποιοῦ ἁμαρτίας, καὶ νῦν καθ' ἑκά 6.332 στὴν ἀκούων περὶ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως, οὐ βούλομαι ἀντιστῆναι τῆς σαρκὸς ταῖς ἐπιθυμίαις, <ταῖς ἀντιστρατευούσαις κατὰ τῆς ψυχῆς μου, ἀλλὰ πάντοτε ὁ δειλῆς ἐν γνώσει ἁμαρτάνω,> πάντοτε πλανῶμαι, πάντοτε αἰχμαλωτίζομαι, <πάντοτε καταισχύνομαι. Διὸ πτωχὸς καὶ δυσειδής, Κύριε, καὶ ἔρημος τῆς σῆς χάριτος γίνομαι>. Οἶμοι, Κύριε, ὅτι τὴν μακροθυμίαν σου κακῶς ἔδαπάνησα! Οἶμοι, ὅτι ἐν πολλοῖς ἔτεσιν ἐλύπησα τὸ Πνεῦμά σου τὸ Ἅγιον! Οἶμοι, ὅτι ὁ χρόνος τῆς ζωῆς μου παρέδραμεν ἐν πάσῃ ματαιότητι! Ἀλλά, Κύριε, μὴ τῷ θυμῷ σου ἐλέγξῃ με, μὴ δημοσιεύσῃς τὰς μυσσάρεις μου ἁμαρτίας καὶ αἰσχροουργίας, ἐν τῷ παγκοσμίῳ θεάτρῳ, πᾶσιν Ἀγγέλοις καὶ ἀνθρώποις, εἰς ἐμὴν αἰσχύνην καὶ κατάκρισιν αἰωνίαν· αἴτιος γὰρ ὑπάρχω πάσης αἰσχύνης καὶ κατακρίσεως. Πῶς θρηνήσω τὴν τύφλωσιν τῆς ἐμῆς ψυχῆς! Πῶς θρηνήσω τὴν τοσαύτην μου ἄγνοιαν! Πῶς θρηνήσω τὴν οὕτως ἐμπαθῆ καὶ ἀμετανόητόν μου προαίρεσιν! Σήμερον οἱ ἀσκηταὶ ἀναπαύονται τῇ παρακλήσει τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, ἐγὼ δὲ ταραττομαι τὴν ἐξ ἀμελείας πτωχεῖαν μου

ἀναλογιζόμενος. <Σήμερον εὐφραίνον 6.333 ται ἀποκαλυπτόμενοι ὑπ' αὐτοῦ τὰ ἀπόρρητα, ἐγὼ δὲ καταισχύνομαι, ὅτι πάσης ἀρετῆς ξένος πέφυκα. Σήμερον ἀγάλλονται, ὀρῶντες ὑπ' αὐτοῦ τοὺς θησαυροὺς τῶν μισθῶν αὐτῶν, ἐγὼ δὲ κλαίω πικρῶς, ὅτι> παρασυνεβλήθην τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὠμοιώθην αὐτοῖς. Γυμνὸς ἐγενόμην ὁ τάλας τῇ ἐμῇ ῥαθυμίᾳ, ἐπειδὴ ἀλλότριός εἰμι ἀπὸ τῶν ἐν προσευχῇ καὶ ἀγρυπνίᾳ. Ἐπίβλεψον, Δέσποτα, ἐν ἐλέει ἐξ ὕψους ἀγίου σου. Ἴδε τὸ ἀδιόρθωτον τῆς ἐμῆς ἀθλίας ψυχῆς, καὶ οἷς ἐπίστασαι κρίμασιν ἐλεήσας διόρθωσόν με. Ὡς ἐνώπιον τοῦ ἀγίου θρόνου τῆς δόξης σου παριστάμενος, ὡς τῶν ἀχράντων σου ποδῶν ἐφαπτόμενος, οὕτω δέομαι καὶ ἀντιβολῶ μετὰ συντετριμμένης καρδίας. Ἐλέησόν με, ἐλεῆμον, τὸ ποίημά σου· ἐπίστρεψόν με δωρεὰν τῇ σῇ χάριτι. Οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι, ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδέν. Μὴ ἀναμένης τὴν ἐμὴν διεφθαρμένην προαίρεσιν, ὅτι οὐκ ἔχω προθυμίαν εἰς τὸ διορθώσασθαι ἑμαυτόν. Κλαύσατε ἐπ' ἐμέ, πᾶσα φύσις ὄρατὴ καὶ ἀόρατος, τὸν ἐν ἀμαρτίαις καὶ πάθεσι καταγεγράσαντα. Κλαύσατε ἐπ' ἐμέ τὸν δῆθεν διὰ τοὺς ὀρῶντάς με σωφρονοῦντα, ἔσωθεν δὲ αἰὶ πορνεύοντα. Ἦ ψυχὴ ἀθλία, ἡγγικέ σου ἢ ἐκ τοῦ σώματος διάλυσις! Ἴνα τί εὐφραίνῃ εἰς ἀλ 6.334 λότριά σοι θεωρήματα, ἃ μέλλεις καταλεῖψαι, καὶ μέλλεις στερηθῆναι; <Διαλογίζου ἃ ἔπραξας, πῶς καὶ τίνα εἰσὶ μετὰ τίνος διήνυσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐργασίας σου καὶ γεωργίας, καὶ τίνα εὐφρανας ἐν τῇ σῇ παλαίστρᾳ, ἵνα πρὸς ὑπάντησίν σου ἐξέλθῃ ἐν τῇ ὥρᾳ τῆς ἐξόδου σου· τίνα εὐφρανας ἐν τῷ σῷ δρόμῳ, ἵνα ἐν τῷ λειμῶνι αὐτοῦ ἀναπαυθῆς· τίνος δὲ χάριν ἐκοπίασας, ἢ ἐν ἀγρυπνίᾳ ἐταλαιπώρησας, ἵνα φθάσῃς αὐτὸν μετὰ χαρᾶς· τίνα ἐκτήσω φίλον ἐν τῷ μέλλοντι αἰῶνι, ἵνα σε ὑποδέξῃται ἐν ποίῳ ἀγρῷ ἐμισθώσω, καὶ τίς ὁ μέλλων σοι παρασχεῖν τὸν μισθόν>· τίνι ἀγῶνι εὐφρανας τὸν Κύριον, τὴν Θεοτόκον, τοὺς Ἁγίους, τοὺς γείτονάς σοι. Νῆψον, ἀθλία ψυχὴ, ἵνα μὴ εὐρεθῆς <ἐν ὥρᾳ τοῦ χωρισμοῦ> ἐν λύπαις καὶ στεναγμοῖς· ἵνα μὴ κλαίῃς ἀνωφελῶς εἰς αἰῶνας αἰῶνων. Ἥξουσι τότε <ταῦτα> πάντα εἰς τὴν σὴν διάνοιαν, <καὶ ἐρεῖς ἐν σεαυτῇ κλαίουσα καὶ ὀδυρομένη δεινῶς· ἐγὼ ταῦτα καθ' ὥραν ἅπαντα ἐμιμνησκόμην, ἀλλ' οὐκ ἐφρόντισα τῆς ἐμῆς σωτηρίας. Ἴδε, Δέσποτα Χριστὲ Σωτήρ, πηγὰς δακρῶν ἐμῶν, καὶ συντρίμματα καὶ στεναγμοὺς τῆς ἀναξίας μου ψυχῆς· καὶ ἔλθοι ἐπ' ἐμέ τὸ ἔλεός σου πρὸ τοῦ ἐλθεῖν τὸ πρόσταγμα τὸ φοβερὸν καὶ λάβῃ με ἀνέτοιμον καὶ ἡσυχυμένον. Πέμψον δύναμιν 6.335 ὑπὲρ τὴν δύναμίν μου τοῦ ἐπιστρέψαι με καὶ ζῆν ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιοσύνῃ κατὰ τὸ σὸν ἅγιον θέλημα>. Ἀγιάσόν μου τὴν καρδίαν, σπῆλαιον καὶ κατοικητήριον γενομένην τῶν δαιμόνων. <Ἀγιασθήτω ἐπ' ἐμοὶ τὸ φοβερὸν καὶ πανάγιον ὄνομά σου. Οὐκ ἤμην ποτὲ ἐγὼ ἐπὶ τῆς γῆς. Ἔδοξε δέ σοι, Δέσποτα, ἐν τοῖς πολλοῖς σου οἰκτιρμοῖς πλάσαι με ἐν κοιλίᾳ μητρὸς ἐμῆς· καὶ τεχθεὶς τῷ σῷ ἐλέει, ἠξιώθην γενέσθαι σκευὸς τῇ σῇ χάριτι· καὶ ἐδωρήσω μοι φωτισμὸν πνευματικῆς γνώσεως. Ἐγὼ δὲ ὁ χαῦνος καὶ ἀμαρτωλὸς ἠθέτησα καὶ ἀθετῶ χάριτός σου τὰς δωρεάς. Ποίας οὖν συγγνώμης εἰμὶ ἄξιός ὁ ἀθλιός ἐγὼ αἰτῆσαι συγχώρησιν, Κύριε, ὅτι οὐκ ἔχω ἐξομολόγησιν ἀληθινήν; Πολλάκις γὰρ μετανοεῖν σοι συνεταξάμην, καὶ ψεύστης τῆς συνταγῆς ἐγενόμην. Πολλάκις με ἠλέησας, κἀγὼ δέ σε ἠθέτησα. Πολλάκις με ἐβάστασας, κἀγὼ πάλιν ὑπέστρεψα. Πολλάκις με ἀνέστησας, κἀγὼ πάλιν κατέπεσον. Διὰ τοῦτο τὴν ἀπόφασιν ἐκφέρω κατ' ἑμαυτοῦ καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἄξιός εἰμι πάσης κολάσεως καὶ τιμωρίας. Ποσάκις ἐπληρώθην τῆς παρακλήσεως τῆς χάριτός σου, φιλάνθρωπε, περισσευόμενος τῇ χαρᾷ, ἐγὼ δὲ αἰὶ παροργίζω σε! Ποσάκις ἐτελέσθη ἐπ' ἐμέ ἡ χάρις σου, καὶ ἐνέπλησε τὴν πεῖνάν μου, καὶ τὴν 6.336 δίψαν μου ἀνέψυξε! Ποσάκις ἐφώτισε τὴν σκοτεινὴν μου διάνοιαν, καὶ ἐπισυνῆξεν ἀπὸ πλάνης τοὺς λογισμοὺς μου! Ποσάκις ἐπλούτισε τὴν πενίαν μου, καὶ ἐδίωξε τὴν σαπρίαν μου, ἐγὼ δὲ ὁ τάλας πάντοτε αὐτὴν ἀθετῶ! Ὅλος ἐξίσταμαι τρέμων ταῦτα διενθυμούμενος. Ὅλος εἰς ἀπορίας καταδύομαι βάθος. Οὐδὲν ἱκανὸν πρὸς ἀπολογίαν ὁ ταλαιπώρος ἔχω.

Ποσάκις ἐγένετό μοι ἡ χάρις σου, Δέσποτα, ὁδὸς ζωῆς καὶ φωτισμὸς καὶ χαρὰ ἀνεκκλάλητος! Ποσάκις ἐγένετο ἐν τῇ καρδίᾳ τοῦ δούλου σου σοφία καὶ κάλλος καὶ δύναμις, ἄρρητον ὕψωμα καὶ καύχημα καὶ ἐδέσματα γλυκύτερα μέλιτος ἐν στόματι τοῦ δούλου σου!> Πῶς ἐξείπω τὰς γενομένας μοι δωρεὰς τῆς χάριτός σου, Κύριε, ἄσπερ ὁ δειλῖος ἐγὼ ἠθέτησα καὶ ἀθετῶ δι' ἐμὴν ἀμέλειαν; Διὰ τοῦτο <μυρίων κολάσεων ὑπεύθυνος ὑπάρχω,> μυρίων δωρεῶν <ἐμὲ τὸν ἀμαρτωλὸν> ἐνέπλησας· ἐγὼ δὲ ὁ ἄθλιος τὰ ἐναντία σοι ἀμείβομαι. Ἀλλὰ σύ, Κύριε, ὡς ἔμφυτον ἔχων τῆς μακροθυμίας τὸ πέλαγος, καὶ τῆς εὐσπλαχνίας τὴν ἄβυσσον, μὴ παραχωρήσης ἐκκοπήναί με ὡς τὴν συκὴν τὴν ἄκαρπον· μὴ σπεύσης θερῖσαί με ἐκ τῆς ζωῆς μου ἄωρον· μὴ ἀρπάξης με ἀνέτοιμον ὑπάρχοντα· μὴ ἄρης με λαμπάδα μὴ ἀνάψαντα· μὴ 6.337 λάβης με μὴ ἔχοντα γάμου ἔνδυμα, ἀλλ' ὡς ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος ἐλέησόν με, καὶ χάρισαί μοι ἔτη πρὸς μετάνοιαν· καὶ μὴ παραστήσης γυμνὴν τὴν ψυχὴν μου, ἐλεεινὸν στηλίτευμα, τῷ φοβερῷ καὶ ἀδεκάστῳ σου βήματι, <ἀλλὰ φιλοανθρώπως σπλαγχνίσθητί μοι, Κύριε, τῷ πτωχῷ τὴν ψυχὴν, τῷ ἐλεεινῷ, τῷ γυμνῷ, τῷ ἀπόρῳ, τῷ ἀμελεῖ, τῷ ῥυπαρῷ, τῷ ἀσώτῳ, τῷ ῥαθύμῳ, τῷ πεπωρωμένῳ, τῷ βεβουθισμένῳ, τῷ κατησχυμένῳ, τῷ ἀμαρτωλῷ, τῷ ἀπαρρησιάστῳ, τῷ ἀναπολογήτῳ, τῷ κατακεκριμένῳ, τῷ ἀναξίῳ, τῷ ἀξίῳ πάσης κολάσεως καὶ τιμωρίας>. Εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβῆς καὶ ἀμαρτωλὸς ἐγὼ ποῦ φανοῦμαι; Εἰ στενὴ καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς ἢ ἀπάγουσα εἰς τὴν ζωὴν, πῶς ἐγὼ <ἠδυπαθῶν καὶ ἀκολασταίνων ὁ ἄθλιος, σωτηρίας ἀξιωθῶ; Εἰ διὰ πολλῶν θλίψεων ἢ βασιλεία τῶν οὐρανῶν τοῖς ἀξίοις κατακληροῦται, ποῦ ἂν ἐμοὶ κληρὸς ἀπόνως ζῶντι καὶ ἀεὶ τὴν ἄνεσιν διώκοντι; Οἴμοι, ψυχὴ ἀθλία, ὅτι καθ' ἡμᾶς οὕτω διήκει! Βραχὺς ἐστὶν ὁ βίος, ὀξέως παρατρέχει ὁ χρόνος πρὸς τὸν θάνατον παραπέμπων. Πῶς ἀπολογήσῃ ἐν γνώσει ἀμαρτάνουσα; Πῶς ὑποίσομεν τοὺς ἐλεγμούς; Ποία ἡμᾶς φρίκη λήψεται, ὅταν 6.338 ἀκούσωμεν τὴν πικρὰν ἐκείνην καὶ πλήρη πένθους ἀπόφασιν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς; Πάντας ὑμᾶς παρακαλῶ, Ἅγιοι τοῦ Θεοῦ, πρεσβεύσατε ὑπὲρ ἐμοῦ τοῦ ἀμαρτωλοῦ καὶ ἐλαχίστου. Ἐκχέατε, δυσωπῶ, τὴν δέησιν ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν οἰκτίρμονα Θεόν, ἵνα ἐπιστρέψῃ μοι τὴν ψυχὴν τῷ ἄδῃ προσκολλημένῃ ὑπὸ τῶν παθῶν τῆς ἀτιμίας, ἵνα λάμψῃ τὴν ἀγίαν χάριν αὐτοῦ ἐν αὐτῇ καὶ φωτίσῃ μοι τὴν ἐσκοτισμένην διάνοιαν· ἵνα γένωμαι εὐπρόθυμος καὶ ἄξιος μετανοίας τῇ δυνάμει τῶν ἁγίων εὐχῶν ὑμῶν>. Ἀλλὰ σύ, Κύριε, σωτὴρ μου, γιὰ τοῦ ἀληθινοῦ Θεοῦ, σὺ ὡς οἶδας, ὡς θέλεις, διὰ μόνην τὴν σὴν ἀγαθότητα, δωρεὰν ἐπίστρεψόν με ἀπὸ τῆς ἐνούσης μοι κακίας καὶ ἀπωλείας, <καὶ ἔνθου ἐν ἐμοὶ κάλλος ἀρετῆς, τὴν ἀπόγνωσιν τῆς ψυχῆς μου ἀποσοβήσας>. Εἰς τὸ ἔλεός σου καταφεύγω ὁ τετραυματισμένος <ἐγὼ, Δέσποτα>. Δέξαι μου τοὺς στεναγμούς, ὡς τῆς πόρνης τὰ δάκρυα. <Μὴ βδελύξῃ με διὰ τοὺς μώλωπας τῶν πολλῶν μου ἀμαρτιῶν.> Οἶδας, Δέσποτα, τὸ εὐόλισθον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως. Μνήσθητι ὅτι ἐκ νεότητος ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρά. <Μνήσθητι ὅτι σὺ μόνος εἶ καθαρὸς καὶ ἄχραντος καὶ 6.339 ἀμίαντος. Ἐλέησόν με ὁ φύσει ἀγαθὸς καὶ εὐσπλαχνὸς καὶ ἐλεήμων. Νίκησόν μου τὴν πώρωσιν καὶ ποιήσον αὐτός, ὡς οἶδας, τὴν διόρθωσιν· ὅτι τυραννοῦμαι ὑπὸ τῆς πονηραῖς μου συνηθείας· ὅτι ἀσθενὴς εἰμι τῇ ψυχῇ καὶ τῇ σαρκὶ καὶ τῇ γνώμῃ· ὅτι ἐξέλιπέ μοι ὁ χρόνος· ἐξέλιπον ἐν ματαιότητι αἱ ἡμέραι μου. Ἐγγίζει μοι τοῦ δρόμου τὸ τέλος, καὶ αὐτὸς ἀπρόθυμὸς εἰμι καὶ ἔρημος εἰς τὸ διορθώσασθαι ἑμαυτόν. Ἀλλὰ ἄνοιξόν μοι, Δέσποτα, τὴν θύραν τοῦ ἐλέους σου, καὶ μὴ κλείσης μοι αὐτὴν ἀναξίως κρούοντι. Ἐκτεινόν μοι χεῖρα βοήθειας ἐν τῷ πελάγει τῶν παθῶν καὶ τῶν ἡδονῶν χειμαζομένῳ. Δός μοι χρόνον μετανοίας καὶ σωτηρίας τρόπον. Εἰ μὴ γὰρ σύ, Κύριε, ποιήσεις, ὅσα ἂν ἐγὼ θελήσω, ἀδύνατά μοι καὶ εὐκατάλυτα πέφυκεν· ὅσα ἂν ἐγὼ ἐγχειρήσω, ἀνωφελῆ καὶ ἀτελείωτα τυγχάνει. Ἴδού, Κύριε, βλέπεις τὴν ἔνστασιν τῶν ἐχθρῶν, καὶ τὴν ἀσθένειαν τῆς ἡμετέρας φύσεως. Ἔως πότε ἀποστρέφεις τὸ

πρόσωπόν σου ἀπ' ἐμοῦ; Ἔως πότε ὑψωθήσεται ὁ Ἐχθρός μου ἐπ' ἐμέ; Ἐπίστρεψον, Κύριε, ῥῦσαι τὴν ψυχὴν μου ἀπὸ κακουργίας αὐτοῦ· καθ' ἑκάστην γὰρ τραυματίζομαι· ἴσταται ἐκμυκτηρίζων με. 6.340 Σῶσόν με ἔνεκεν τοῦ ἐλέους σου, καὶ οὐχ ἔνεκεν τῶν ἔργων μου· πονηρὰ γὰρ εἰσί. Μνήσθητι, Κύριε, ὅτι τὰ ἐλέη σου ἀπὸ τοῦ αἰῶνος εἰσὶν ἐπὶ τοὺς ἀμαρτωλοὺς ἐφηπλωμένα. Ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσης, ὡς μὴ ὦν ἀφανισθήσομαι. Μὴ νικήσῃ ἡ ἐμὴ ῥαθυμία καὶ ἀφροσύνη τὴν ἀνείκαστόν σου φιλανθρωπίαν. Μὴ συντάξῃς με τοῖς εὐωνύμοις ἐρίφοις, τὸν τραχὺν τῆ ἀμαρτία, τὸν ἄθλιον, τὸν ἀνάξιον ἐλέους. Μὴ κρίνης με, Δέσποτα, ὡς ἀχρεῖον καὶ πονηρὸν δοῦλον, μηδὲ συναπολέσης με μετὰ τῶν λεγόντων σοι, Κύριε, Κύριε, καὶ μὴ ποιούντων τὸ θέλημά σου>. Πρόσδεξαι, Δέσποτα, καὶ εἰσάκουσον τὴν ῥυπαρὰν καὶ ἀναξίαν μου δέησιν, ὁ σῶζων <πάντας> τοὺς ἐλπίζοντας ἐπὶ σέ, ὁ μὴ ἀποστρεφόμενος τὴν δέησιν τῶν ἀμαρτωλῶν, ὁ διδοὺς χεῖρα τῷ χαμαὶ κειμένῳ. Ὁδήγησόν με εἰς τὸν φόβον σου. Δός μοι δάκρυα κατανύξεως, <μετάνοιαν εἰς σωτηρίαν ἄγουσαν, ὅτι πρὸς σέ> ἦρα τοὺς ὀφθαλμοὺς τοὺς νοεροὺς τῆς ψυχῆς μου· ὅτι πρὸς σέ, Κύριε, <ἐπερρίφην ἐκ κοιλίας μητρός μου> καὶ μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου, <ὅτι πολλοὶ οἱ οἰκτιρμοί σου ἐπὶ πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου ἐν ἀληθείᾳ· ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων. Ἀμήν>. 7.341 Εὐχὴ ἐτέρα Ἡ χάρις σου δέδωκέ μοι τὸ λαλεῖν πρὸς σέ, Κύριε, <καὶ ὁ πόθος ὃν ἔχω πρὸς τὴν σὴν ἀγαθότητα ἀναγκάζει με δεδιέναι>. Ὡς μόνος ἀγαθὸς καὶ πάντων ἡμῶν δημιουργὸς συγχώρησον ἀνομίας καὶ ἀμαρτίας δούλου σου ἀμαρτωλοῦ <καὶ> ἀγνώμονος. Οἶδα ὅτι ὑπερβάλλω ταῖς ἀμαρτίαις πάντων ἀνθρώπων, Κύριε, ἀλλ' ἔχω καταφυγὴν τὴν ὑπερβάλλουσαν ἄβυσσον τῶν σῶν οἰκτιρῶν· πέπεισμαι δὲ ὅτι προσδέχη καὶ ἐλεεῖς πάντας τοὺς προσερχομένους τῇ σῇ χρηστότητι· καὶ προγνώστης ὢν, Δέσποτα, καρδίαν τοῦ προσερχομένου προβλέπεις, <ἐὰν ἐξεδύσατο τὸν κόσμον παντελῶς. Πρὸ τοῦ φθάσαι αὐτὸν τὴν θύραν, ἀνοίγεις αὐτῷ· πρὸ τοῦ αὐτὸν προσπεσεῖν, χεῖρα ἐπιδίδως· πρὸ τοῦ βρῦσαι αὐτὸν δάκρυα, τοὺς οἰκτιρμούς σου ἐπιρρίπτεις,> καὶ ὡς ἔμπορον ἐπιδημήσαντα μετὰ πλοῦτου πολλοῦ, οὕτω προσδέχη τὸν προσερχόμενον ἐξ ὅλης ψυχῆς· ποθεῖς γὰρ ἰδεῖν τὴν μετάνοιαν, <καὶ ἐπιθυμεῖς ἰδεῖν τὰ δάκρυα,> καὶ χαίρεις ἐπὶ τῇ σπουδῇ τῶν δούλων σου τῶν ἀγωνιζομένων <εὐρεῖν τὴν καθαρότητα. Ἄλλ' ἐπειδὴ οὐκ ἔστι δυνατὸνπραθῆναι ἰάματα τῆς χάριτός σου, Κύριε, διὰ 7.342 δὲ τῶν δακρύων παρέχεις αὐτὰ δωρεάν,> δώρησαί μοι τῷ ἀναξίῳ δούλῳ σου δάκρυα, ἵνα μετὰ φωτισμοῦ καὶ πόθου καὶ πίστεως ἰκετεύω τὴν ἀνείκαστόν σου ἀγαθότητα, ὅπως ἰαθῶ ἀπὸ τῶν κρυπτῶν μου τραυμάτων. Δεῖξον οὖν <εἰς τὰ μέλη μου τὴν πολλὴν σου εὐσπλαγχνίαν, εὐσπλαγχνε ἰατρέ, καὶ ἄσπιλα ποιήσον τὰ τραύματά μου,> καὶ φανήσεται ἡ εὐσπλαγχνία σου εἰς ἐμὲ τὸν ταλαίπωρον. Ἀπάλλαξόν με τῶν πρεπόντων μοι κολαστηρίων. <Ἀπάλλαξόν με, Κύριε, ἀπὸ τῆς συνοχῆς τῶν ἀοράτων πολεμίων, καὶ κηρυχθεῖη ἡ χάρις σου, ὅτι αὕτη με ἐρρύσατο>. Κηρυχθεῖη ἡ χάρις σου, ὡς πάντοτε καὶ ἀλλαχοῦ εἰς ἀναριθμήτους ῥαθύμους ὡς ἐμέ. Ἔοικε, Δέσποτα, ὁ ἀσθενὴς ἡμῶν νοῦς τῷ νεοφύτῳ ξύλῳ, χρῆζοντι πάντοτε τὴν πνοὴν τοῦ ὕδατος. Οὕτως ἡ διάνοια ἡ ἡμετέρα ἀσθενὴς οὔσα, δέεται ἀδιαλείπτως ἀπὸ τῆς σῆς χάριτός τε καὶ φωτισμοῦ. Ἰασαί με, Κύριε, καὶ ἰαθήσομαι. Εἰ δὲ ἠθέτησα καὶ ἀθετῶ ὡς χοϊκός, ἀλλ' ὁ πληρώσας τὰς ὑδρίας ἀπὸ τῆς εὐλογίας σου, πλήρωσόν μου καὶ τὴν καρδίαν ἀπὸ τῆς χάριτος καὶ ἀγαθωσύνης σου. Ἡ εὐσπλαγχνος μήτηρ, Κύριε, ἀθετουμένη ὑπὸ τοῦ ἰδίου βρέφους, <οὐ θέλει ὑπεριδεῖν αὐτό, διότι νικᾶται ὑπὸ τῶν σπλάγχχνων αὐτῆς. Τὰ σπλάγχχνα τοῦ πετεινοῦ κέχυ 7.343 ται ἐπὶ τοῖς νεοσοῖς αὐτοῦ, καὶ καθ' ὥραν ἐπισκέπτεται αὐτά, καὶ βρώματα αὐτοῖς φέρει, καὶ κοπιᾷ ἵνα θρέψῃ αὐτά. Οὕτω καὶ ἡ σὴ εὐσπλαγχνία ἠττηθήσεται ὑπὸ τῆς ἐμφύτου σου ἀγαθότητος ἐλεῆσαι τοὺς ἐξ ὅλης ψυχῆς ἐπικαλουμένους σε. Ἄλλ' ἐκεῖνα μὲν νήπια ὄντα εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἐγὼ δὲ ὁ

τάλας ἐν γνώσει ἀμαρτάνων οἶδα ὅτι κριθήσομαι. Προσπίπτω οὖν τοῖς οἰκτιρμοῖς σου δεόμενος, Ἰὼ Θεοῦ μονογενές, ἵνα κατὰ πᾶσαν ὥραν ἐπισκέπτηταί με ἡ χάρις σου τὸν ἀμαρτωλὸν καὶ ἀνάξιον, καὶ γένηταί μοι αὕτη φωτισμὸς καὶ καταφυγή καὶ δύναμις, ἵνα καὶ ἐκεῖ ἐν τῇ φοβερᾷ ὥρᾳ τῆς δίκης ὑπὸ τῶν περυγῶν αὐτῆς σκεπασθῶ, καὶ σταθῶ ἐκ δεξιῶν σου μετὰ τῶν καλῶς ἀγωνισαμένων καὶ εὐαρεστησάντων σοι, οἰκτειρηθεὶς χάριτι, σωθεὶς ἐν ἑλέει, δοξάζων καὶ εὐλογῶν τὴν ἀπειροδύναμόν σου ἀγαθότητα, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν». Τὰ πάντα σὺ ἐδημιούργησας, Κύριε· ἀλλ' ἐκεῖνα μὲν εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχονται, ἐγὼ δὲ καὶ περὶ ἀργοῦ λόγου καὶ πονηρῶν ἐνθυμήσεων καὶ περὶ τῆς ἐπιθυμίας αὐτῆς δίκας ὑφέξω. Ἐγὼ δὲ ἄφνω ἐπελθούσης μοι ἡδονῆς, εὐθύς ἐπιλανθάνομαι πάντα ὁμοῦ καὶ ὡς παραφρονῶν πάντα δουλεύω τῇ κακίᾳ· κενόδοξος, ὀργίλος, 7.344 χαῦνος, ὀκνηρός, μετέωρος, γαστρίμαργος, φιλήδονος, καταμολυνόμενος· κατὰ πᾶσαν ὥραν περιπλανῶμαι καὶ οὐ συνιῶ. Ἡ παρουσία τῆς χάριτός σου, Δέσποτα φιλάνθρωπε, παρέχει γλυκασμόν, ἡσυχίαν, κατάνυξιν. Ὡ φιλάνθρωπε Κύριε, ὑπεράγαθε, θέλων καὶ οὐ θέλων, σῶσόν με διὰ τὴν πολλὴν σου ἀγαθότητα. Πένθος τῇ Κυριακῇ ἑσπέρας Ὡς ἐνώπιον, Κύριε, τοῦ φοβεροῦ σου βήματος ἐστὼς ὁ κατάκριτος, καὶ τὸν ἔλεγχον βλέπων τῶν ἔργων μου καὶ τὴν δοθεῖσάν μοι ψῆφον δικαίαν σου ἀπορρίπτουσάν με τοῦ ἀγίου προσώπου σου εἰς κολάσεις ἀφορήτους τὸν ἄθλιον· καὶ ὡς τότε σοι μέλλων προσφθέγγεσθαι, νῦν κραυγάζω σὺν τρόμῳ καὶ δάκρυσιν· δίκαιος εἶ, Κριτὰ δικαιοτάτε, καὶ δικαία <ὑπάρχει> ἡ κρίσις σου· ἐξ αὐτῆς γὰρ ἐγὼ οὐκ ἠδίκημαι. 8.345 Ἀγαθοὶ ἀγιώτατοι Ἄγγελοι, ἐπ' ἐμοὶ νῦν σταλάξατε δάκρυα, ἐγὼ γὰρ ἑμαυτὸν οὐκ ἠλέησα, τοῦ Θεοῦ παραβλέψας τὸν ἔλεον. Λοιπὸν ὄντως δικαίως εὐθύνομαι. Ὅτε παρετίθει μοι τὸ ἔλεος ὁ Κύριος, μὴ φρονῶν, οὐδαμῶς τούτου ἤκουον, καὶ εὐλόγως με νῦν ἀποστρέφεται. Τότε δὴ <ἀποκρίνονται> οἱ Ἄγγελοι· οὐ καιρὸς μετανοίας νῦν πάρεστιν, ἀλλ' ἀνταποδόσεως πέφυκεν. Ἡ παράκλησις ἄρτι ἠσθένησε, μετανοίας ἀργοῦσι τὰ δάκρυα, τῶν κολάσεων δὲ περισσεύουσι. Στεναγμοὶ <ἐπιστροφῆς> οὐκ ἀκούονται, ἀλλὰ νῦν ὀδυρμὸς ἀτελεΰτητος. Διὸ ἀπελθε, λάβε τῶν ἔργων σου τὴν πικρὰν καὶ δεινὴν ἀνταπόδοσιν. 8.346 Καταφλέγου ὡς ὕλη ἀκάθαρτος, ἀναφλέγων τὴν ἄσβεστον γέενναν. Ἀκοιμήτου θηρός, πικροῦ σκώληκος, ὡς τοῦ σκότους υἱὸς κατατρύφησον. <Ὡς ἠγάπησας ζῶφον αἰώνιον.> ἐπαπόλαυσον μέλανα πρόσωπα, ἀνθ' ὧν ἐβδελύξω φῶς τὸ αἶδιον. Ἐκεῖ ἔσται κλαυθμὸς ἀκατάπαυστος, καὶ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων κατῶδυνος. Οἴμοι, οἴμοι, ψυχὴ μου ταλαίπωρε, γυμνὴ οὕσα χρηστῶν ὄλως πράξεων! Πῶς θεάσῃ Κριτὴν τὸν ἀδέκαστον, Ἀρχαγγέλων ἐστῶτων <λειτουργικῶς>, γηγενῶν παρεστῶτων <πάντων> γυμνῶν, <τετραχηλισμένων πρὸ τοῦ φρικτοῦ βήματος τοῦ πάντων Δημιουργοῦ> ἢ γὰρ κρίσις ἀνίλεως <ἔσται ἐκεῖ> τοῖς μὴ πράξασιν ὧδε τὸν ἔλεον. 8.347 Οἴμοι τότε, ψυχὴ ἢ κατῶδυνος! Ἄλλ' οὐκ ἔστι φωνὴ καὶ ἀκρόασις. Τὰ γὰρ πάντα εἰς ἄλλα ἀλλάξουσιν, καὶ τὸ εἶδος λοιπὸν καὶ ταῖς πράξεις. Τοῦ ὀγδοοῦ αἰῶνος ἀπάρξομεν. Αἰωνίως εὐφραίνονται δίκαιοι, αἰωνίως κολάζονται ἕτεροι. Τὸν Θεὸν τῶν ἀπάντων οὐκ εὐφρανον. Ἄλλ' οὐκ ἔστιν ἐκεῖνα ὡς ἔοικεν. Καὶ λοιπὸν τῶν ἐνθάδε βοήσωμεν· τῷ Θεῷ καὶ ἀνθρώποις ἐξαγγέλλε· ἐγγυηταί σου ὑπάρχουσιν Ὅσοι. Ἐξαγγέλλω σοι, Κύριε, ἅπαντα, καὶ συγχώρησον δούλῳ ἀχρεῖῳ <σου>. Μὴ παρίδῃς οἰκτρὰν μου τὴν δέησιν· μολυνθείσας ἐκτείνω τὰς χεῖράς μου. Μὴ ἀπόση με πάθει βρῦοντα, ἀλλὰ τῇ εὐμενεῖ εὐσπλαγχνίᾳ σου 8.348 ἐπ' ἐμὲ φιλανθρωπῶς ἐπίβλεψον. Ἐμαυτὸν ἡδοναῖς κατερρύπωσα, καὶ ψυχῆς τὸ ὠραῖον ἠτίμωσα. Σαρκικοῖς ἐδουλώθην φρονήμασι, καὶ τὴν πρὶν δεσποτείαν μου ὤλεσα. Τοῦ ἔχθροῦ συμβουλευόντος ἤκουσα, καὶ παθῶν ἀνετύπωσα εἶδωλα. Τῆς γαστρὸς τὰς ὀρέξεις ἐτέλεσα, καὶ τοῦ νοῦ τὸ φαιδρὸν ἀπημαύρωσα. Ἐν τιμῇ ὧν γνησίας υἰότητος, ἀνοήτοις ὁμοίωμαι κτήνεσι, καὶ φρικτὸς ἔχει φόβος καὶ τρόμος με, τὴν τομὴν τοῦ θανάτου προβλέποντα ἐρχομένην ἀδήλως εἰς ἅπαντας, ἑμαυτὸν

ἀδιόρθωτον ἔχοντα. Ἐκ βαθέων κραυγάζω σοι, Κύριε, καὶ στενάζων προσπίπτω σὺν δάκρυσιν. Ἰλεὼς μοι γενοῦ καὶ φιλόανθρωπος, 8.349 τῷ ἐν σοὶ τὰς ἐλπίδας μου ἔχοντι. Τὴν ὀργὴν ἐκφυγεῖν με τὴν μέλλουσαν τῆς ἐκεῖ κατακρίσεως ποίησον. Τὴν λιθώδη ψυχὴν μου εὐδόκησον ἀρεταῖς ἐποφθῆναι πολύτεκνον. Λογισμοὺς τοὺς ἀκάρπους μου ἔκτιλον ἐν πυρὶ τοῦ Ἁγίου σου Πνεύματος. Μὴ ὡς δένδρον ἐκκόψῃς με ἄκαρπον, καὶ εἰς πῦρ ἀποπέμψῃς τὸ ἄσβεστον. Μὴ φλογὸς ὕλην δείξης με ἄχυρον, ἀλλ' ὡς σῖτον, Θεέ μου, εἰσάγαγε. Γόνυ κλίνω καρδίας τάλας ἐγώ, μὴ τολμῶν ἀτενῖσαι εἰς οὐρανοῦς. Δέξαι δέησιν στόματος ῥυπαροῦ, ἀναμάρτητε, μόνη Δημιουργέ. Βασιλεὺς ὢν ἀπάντων καὶ παναλκῆς, τὸν ἀντάρτην Βελίαρ καταβαλὼν, ἐκ παντοίων με ῥῦσαι ἀνομιῶν. 8.350 Ἐορτάζουσιν Ἄγγελοι καὶ βροτοὶ τὴν ἐμὴν καθορῶντες ἐπιστροφὴν. Ζωηφόρων παρεῖδόν σου ἐντολῶν, ἡπατήθην ἐν πράξει βδελυραῖς. Μὴ βδελύξῃ με, Δέσποτα ἀγαθέ, τῆς δουλείας με ῥῦσαι τοῦ Πονηροῦ. Μετὰ φόβου καρδίας σὲ δυσωπῶ, τὸν βουλήσει με πλάσαντα <θεουργῶ, καὶ πολλαῖς με πλουτήσαντα> δωρεαῖς ἀγαπήσαντα σφόδρα, ὡς δι' ἐμὲ σαρκωθῆναι καὶ μόρον ὑπενεγκεῖν. Νῦν ἀμνήμων δὲ ὤφθην τάλας ἐγώ τῆς τοσαύτης ἀγάπης σου, Λυτρωτά, ὅλος δούλος γενόμενος ἡδοναῖς καὶ μίανας τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν. Καθ' ἐκάστην τὸ ἥμαρτον ἐκβοῶ, καὶ τοῦ πράττειν οὐ παύομαι τὰ δεινά. Νῦν κατάκριτος ἴσταμαι, Ἄγαθέ, 8.351 ἀλλὰ δός μοι τὴν ἄφεσιν τῶν κακῶν ὡς Θεὸς ἐλεήμων καὶ συμπαθής. Θεοτόκε Παρθένε, Μήτηρ Θεοῦ, ἡ οὐράνιος πύλη καὶ κιβωτός, σωτηρίαν σε κέκτημαι ἀσφαλῆ. Σῶσον, σῶσόν με, Δέσποινα, δωρεάν. Λεγεῶνες Ἀγγέλων ἐν οὐρανοῖς πλεονάκις στενάζουσιν ἐπ' ἐμέ· μὴ ἀρπάσωσιν αἴφνης μου τὴν ψυχὴν, καὶ πορεύσωμαι ρεύμασι τοῦ πυρός. Νομοθέται Ἀπόστολοι, φοβεροὶ καθεζόμενοι σύνθρονοι τῷ Κριτῇ. Ξιφηρέστατοι Ἄγγελοι καὶ φρικτοὶ, μεριοῦνται καρδίας ἀμαρτωλῶν. Ὁλολύζεται τότε πᾶσα πνοή· οὐ γὰρ ἔχουσι πέρας φεῦ τὰ δεινά. Προκατάλαβε ταῦτα πάντα, ψυχὴ, μιμουμένη τῆς πόρνης τὸν ὀδυρμόν. 8.352 Ῥῦσαι τότε με, Σῶτερ, τῆς φοβερᾶς ἀπειλῆς τῶν κολάσεων τῶν φρικτῶν. Σὲ ὕμνουσιν ἀπαύστως τὰ Χερουβίμ, τετραμόρφους ὀχούμενα Σεραφίμ. Ἐπουράνια στίφη λειτουργικῶς ἐν Μονάδι Τριάδα σε ἀννυμεῖ. Φῶς ὑπάρχεις ἀγέννητον ὁ Πατήρ, καὶ συνάναρχον ἔχεις τὸν σὸν Υἱόν· συναΐδιον ἔχεις Πνεῦμα τὸ σόν, τὸ δωρούμενον πᾶσι πνοὴν ζωῆς· ὡς οἰκτίρμων καὶ εὐσπλαγχνος καὶ χρηστός, ταῖς λιταῖς τῶν Μαρτύρων καὶ Προφητῶν, Ἀποστόλων, Ὁσίων, Ἱεραρχῶν, καὶ ἡμῶν <δεομένων> δέξαι φωνάς. Ὑπερουράνιε Πάτερ, Κύριε, δόξα σοι· ᾧ ἡ δόξα καὶ τὸ κράτος, σὺν τῷ παναγίῳ καὶ ἀγαθῷ καὶ ζωοποιῷ σου Πνεύματι, νῦν καὶ ἀεὶ, καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν. 9.353 Εὐχὴ τοῦ ἁγίου Ἐφραίμ Κύριε καὶ Δέσποτα τῆς ζωῆς μου, πνεῦμα ἀργίας, περιεργίας, φιλαρχίας καὶ ἀργολογίας μὴ μοι δός· πνεῦμα δὲ σωφροσύνης, ταπεινοφροσύνης, ὑπομονῆς καὶ ἀγάπης χάρισά μοι τῷ σῷ δούλῳ. Ναί, Κύριε Βασιλεῦ, δώρησαί μοι ὁρᾶν τὰ ἐμὰ πταίσματα, καὶ μὴ κατακρίνειν τὸν ἀδελφόν μου· ὅτι εὐλογητὸς εἶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. Ἀμήν.